

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

ALLMÄNNA LÄROVERKEN

I

VENERSBORG, BORÅS OCH ALINGSÅS

SAMT

PEDAGOGIEN I ULRICEHAMN

UNDER LÄSÅRET 1883—1884.

Högre allmänna läroverket i Venersborg.

A. Undervisningen.

Höstterminen började den 24 augusti och slutade den 19 december;
vårterminen började den 18 januari och kommer att avslutas den 30 maj.

Till den gemensamma morgonbönen hafva alla läroverkets lärjungar samlats 20 minuter före 7. Undervisningstimmarne hafva varit förlagda till kl. 7—9, 11—12, 1—3 alla dagar för alla klasser utom för 1:sta, som haft läsning 7—8 endast måndagar, samt till 5—6 måndagar och torsdagar för 6:te klassen. Gymnastiköfningarne hafva egt rum uteslutande på förmiddagarna, de öfriga öfningarne dels på för- och dels på eftermiddagen, såsom synes vid redogörelsen för hvarje särskildt öfningsämne.

Det antal lärotimmar i veckan, under hvilka enligt den för läsåret fastställda läsordningen undervisning af särskilda lärare meddelats, öfningslärarnes timmar deri icke inberäknade, synes af följande tabeller:

Höstterminen 1883.

Klass	Antal närvarande lärjungar				Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnde klasser													
	Gemensam linie kl. I—III	Realinie	Latin- linie		Summa	I—III	IV—V			VI—VII					Summa			
			med grekiska	utan grekiska			Särskilda för Realinien	Särskilda för Latinlinien	Gemensamma för real- och latinlinien	Särskilda för real- linien	Särskilda å latin- linien			för frivillig undervisning				
											för latinliniens alla lärjungar gemensamt	endast för dem	som icke läsa grekiska			i hebreiska	i engelska	
1	16	—	—	—	16	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
2	26	—	—	—	26	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
3	30	—	—	—	30	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
4	—	12	—	21	33	—	22	7 ¹⁾	8 ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	37
5	—	10	—	21	31	—	21	8 ³⁾	9 ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	38
6: 1	—	7	3	16	26	—	—	—	—	5 ⁵⁾	24	20	7	4 ⁶⁾	—	—	—	60
6: 2	—	4	6	13	23	—	—	—	—	2 ⁷⁾	27	23	7	4 ⁶⁾	—	—	—	63
7: 1	—	5	14	8	27	—	—	—	—	6 ⁸⁾	23	18	6	3 ⁹⁾	1	1	—	58
7: 2	—	2	5	2	9	—	—	—	—	4 ¹⁰⁾	25	20	6	1 ¹¹⁾	—	1	—	57
Summa	72	40	28	81	221	81	43	15	17	17	99	81	26	12	1	2	—	394

1) Engelska. 2) Latin. 3) Engelska, svenska. 4) Latin, svenska. 5) Franska samt 1 tim. historia.

6) Dessutom 1 tim. matematik med realisterna. 7) 1 tim. svenska, 1 tim. historia. 8) 1 tim. svenska, 3 tim. franska, 1 tim. historia, 1 tim. filosofi. 9) Dessutom 1 tim. franska med realisterna. 10) 1 tim. svenska, 1 tim. franska, 1 tim. historia, 1 tim. filosofi. 11) Dessutom 2 tim. engelska med R. 7: 1 och 1 tim. franska med R. 7: 2.

Vårterminen 1884.

Klass	Antal närvarande lärjungar				Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnde klasser											
	Gemensam linie kl. I—III	Reallinie	Latin- linie		Summa	IV—V					VI—VII					Summa
			med grekiska	utan grekiska		Gemensamma för real- och latinlinien I—III	Särskilda för		Gemensamma för real- och latinlinien	Särskilda för real- linien	Särskilda å latin- linien		för frivillig undervisning			
							Realinien	Latinlinien			endast för dem	i hebreiska		i engelska		
för latinliniens alla lärjungar gemensamt	som läsa grekiska	som icke läsa grekiska														
1	21	—	—	—	21	lika med höstterminen										
2	26	—	—	—	26											
3	33	—	—	—	33											
4	—	12	—	20	32											
5	—	10	—	20	30											
6: 1	—	5	3	16	24											
6: 2	—	4	6	14	24											
7: 1	—	5	14	9	28											
7: 2	—	2	5	4	11											
Summa	80	38	28	83	229											

Läro- och läseböcker.

- Kristendom:* Bibeln 1—7; Katekesen 1—5; Bibl. historia af Bohm 1—3; Bibelns kännedom af Welander 4—5; Norbecks lärobok i dogmatiken 6—7; Lärobok i kyrkohistorien af Cornelius 5—7.
- Modersmålet:* Sundéns lärobok 1—3; Läsebok för folkskolan 1—3; Läsebok af Melin och Hernlund 4—5; Claësons literaturhistoria 6: 1—7; Skrifter af Tegnér, Runeberg, Böttiger, Beskow. Holberg m. fl. författare 4—7.
- Latin:* Grammatik af Törnebladh och Lindroth 4—6; Ellendt-Seyffert 7; Elementarbok af Boëthius 4; Cornelius Nepos ed. Törnebladh 4—5; Ovidius 6: 1; Virgilius, Æneis ed. Törnebladh 6—7: 1; Cicero 6—7; Livius ed. Broman och Frigell 6—7; Horatius ed. Fahlerantz 7. Dessutom vid undervisningen använda: Mytologi af Brodén 6: 1; Bojesen, Romerska antiqviteter; Schlyter, Monumenta antiqvitatis.
- Grekiska:* Grammatik af Löfstedt 6—7; Läsebok af Petersson 6; Xenophons Anabasis 6: 2—7; Homeros Odyssea 7.
- Hebreiska:* Grammatik af Lindberg; Genesis, Davids psalmer 7.
- Tyska:* Grammatik af Flach 1—6; Mathesius elementarbok 1—3; Deutsches Echo 4—6; Märchen af Hauff 3—5; Wilhelm Tell och Maria Stuart af Schiller, Hermann und Dorothea af Göthe, Mitten in der Nacht 6.
- Engelska:* Grammatik af Mathesius 4—7. Elementarbok af Mathesius 4, L. 6: 1, L. 7: 1; Läsebok af Sturzen-Becker 4—7; The English Echo 7. Calwagens skrif- och översättningsöfningar 7.
- Franska:* Elementarbok och grammatik af Dubb 5—7; Recueil de Lectures françaises af Enblom 6—7. Löwenhjelm's skriföfningar 7. Enbloms Ordförråd 7.
- Matematik:* Nordlund, Räkneöfningsexempel 2—3; Räknelära af Nyström 1—5; Geometrisk åskådninglära af Bergius 2—3; Euklides efter Lindman 3—7; Algebra och exempel-

samlingar af Lindman, Cederblom, Morf & Tzaut, Bardey 4—7; Todhunters, Joch-nicks och Lindmans geom. öfningssatser 4—7; Problemsamling af Hultman 7, Stereometri af Wiemer 7; Proportionslära efter Hultman; Proportionslärans till-lämpning på geometrien efter Lindman och Hellgren 6—7: 1, Trigonometri af Lindman 7, Analytisk geometri af Westin 7.

Naturvetenskap: Naturlära af Celandier 5; Lyttkens läran om djuren 1—3; Wijkander Läran om naturföreteelserna och världskropparne 4; Areschoug, Läran om växterna 2—3; Botanik af Arrhenius 6; Zoologi af Torin 6—7; Läroböcker i fysik af Christie och Floderus; Lärobok i kemi af Blomstrand 6—7; Problemsamling af Hultman och Lindeberg.

Historia: Odhnars mindre svenska historia 1—5, större 6—7; Palliu Lärobok i allmänna hi-storien 4—5; Pallin Medeltidens historia 6; D:o Nyare historia 6—7; Schotte lärobok i gamla tidens historia 6: 1.

Geografi: Dahms för skolans 3 lägsta klasser 1—3; Sörenssons 4—7.

Filosofisk propedeutik: Sjöbergs och Klingbergs läroböcker i Antropologi och Logik 7.

Lärokurser.

Första klassen.

Kristendom 3 t. Katekes: första hufvudstycket.

Biblisk historia: gamla testamentet.

Bibelläsning samt valda psalmverser.

Modersmålet 5. t. Af formläran det viktigaste om ordklasserna; läran om den enkla satsen och dess delar i sammanhang med satsbildningsöfningar. Rättskrifning 1 à 2 t. i veckan. Uppläsning och förklaring af valda stycken.

Tyska 6 t. Explikation och analys af st. 1—32 i Mathesii elementarbok jemte skriftlig öfver-sättning af dithörande svenska stycken; af formläran så mycket, som dessa stycken förutsätta.

Matematik 4 t. Aritmetik: de fyra räknesätten i hela tal jemte öfning i användandet af de-cimaler; tillämpning på sorter; hufvudräkning.

Naturlära 2 t. Det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad samt undersökning af några lefvande växter.

Historia 2 t. Från och med forntidens till nyare tidens början.

Geografi 2 t. Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska ländernas samt Rysslands fysiska och politiska geografi.

Andra klassen.

Kristendom 3 t. Katekes 1 t., 2:dra hufvudstycket.

Biblisk historia 1 t., nya testamentet genomläst och förklaradt.

Bibelläsning 1 t. Markus evangelium; valda psalmer.

Modersmålet 6 t. Det viktigaste af formläran; af satsläran den enkla satsen och lättare for-mer af den sammansatta, allt under sammanställning med tyskan. Rätt-skrifnings- och interpunktionsöfningar. Välläsning samt öfningar uti att med egna ord återgifva det förelästa. De skriftliga öfningarne hafva i allmänhet upptagit 3 timmar i veckan.

Tyska 7 t. Grammatik: det allmännaste af formläran.

Explikation jemte analys af st. 33—71 i första afdelningen af elementarboken; muntlig och skriftlig extemporerad öfversättning af alla de lästa så väl svenska

som tyska styckena, allt under jämförelse med modersmålet. De skriftliga öfningarne ha upptagit 2 tim. i veckan.

Matematik 5 t. Aritmetik 4 t., hela tal och sorter, hufvudsakligen efter Nordlunds räkne-
öfningsexempel 1:sta häftet och Nyströms siffreräknelära; läran om vanliga
bråk påbörjad.

Geometri 1 t., åskådninglära samt valda satser ur storhetsläran.

Naturlära 2 t. Andra afdelningen af Lyttkens lärobok. Första afdelningen af Areschougs
lärobok, undersökning af fröväxternas yttre organ på lefvande växter.

Historia 3 t. Från Kalmarunionens upplösning till Karl XII:s död.

Geografi 2 t. De europeiska ländernas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad.

Tredje klassen.

Kristendom 3 t. Katekes 1 t. 3—5 hufvudstyckena repeterade.

Biblisk historia 1 t. repetition.

Bibelläsning 1 t. Markus evangelium; valda psalmer.

Modersmålet 6 t. Hela form- och satsläran. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar 2 à
3 tim. i veckan. Välläsning.

Tyska 7 t. Grammatik, formläran repeterad jemte anmärkningarne samt de viktigaste reg-
lerna i syntaxen tillsammans med skrifning.

Explikation, från st. 61 af 1:sta afdelningen till lärobokens slut med analys samt
muntlig och skriftlig extemporerad öfversättning af alla styckena; Kalif Storch
ur Hauffs Märchen, till en del.

Skriföfningar på lärorummet 2 timmar i veckan.

Matematik 5 t. Aritmetik 3 t., läran om bråk, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfnings-
exempel, 2:dra häftet; tillämpning af det genomgångna på regula de tri.

Geometri 2 t., åskådningläran samt de 15 första satserna af Euklides 1:sta bok.

Naturlära 2 t. Djur- och växtriket.

Historia 3 t. Fäderneslandets från Karl XII:s död till lärobokens slut jemte repetition af
nyare tiden.

Geografi 2 t. Repetition af Europas och öfversigt af de öfriga verdensdelarnes.

Fjerde klassen.

Kristendom 2 t. Till nya testamentet i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation
öfver 1:sta och en del af 2:dra hufvudstycket; bibelläsning; Lukas evan-
gelium med förklaring.

Modersmålet 4 t. Läsning af valda prosaiska och poetiska stycken af olika författare; form-
och satslära samt rättstafningsöfningar och satsupplösning; uppsatser på
lärorummet.

Latin 8 t. Grammatik, formläran.

Explikation, 52 stycken i Boëthii elementarbok.

Tyska 4 t. Grammatik, formläran med anmärkningar repeterad samt hela syntaxen jemte
viktigare anmärkningar; satsupplösning.

Explikation, 20 blad ur Märchen von Hauff. Styckena 1—20 i Deutsches Echo.
Ett hemtema hvarannan vecka.

Engelska 7 t. Elementarboken 42 sidor samt motsvarande delar af grammatiken; 6 sidor af
läseboken; skriföfningar.

- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., regula de tri; blandade exempel på bråk.
 Geometri 2 t., Euklides 1:sta bok jemte öfningssatser.
 Algebra 2 t., de fyra räknesätten i hela tal.
- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af fysik och kemi i Wijkanders lärobok.
- Historia* 3 t. Allmän, gamla och medeltidens.
- Geografi* 2 t. Europas.

Femte klassen.

- Kristendom* 2 t. Nya testamentets böcker i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 3—5 hufvudstyckena; bibelläsning: Lukas evangelium.
- Modersmålet* 3 t. Läsning af stycken af olika författare 1 t.; form- och satslära repeterad samt rättstafningsöfningar med satsanalys 1 t.; genomgående af de rättade uppsatserna 1 t. En uppsats i hemmet hvarannan vecka. Ämnena för dessa hafva varit följande:
 Reallinien. 1. De fyra årstiderna. 2. Venersborg. 3. Gustaf Vasa. 4. Om solen. 5. Muhammed och hans lära. 6. Öfversättning. 7. Vinterlofvet. 8. Kalmar union. 9. Växternas blommor. 10. Medelhafvet. 11. Hvilken är den störste af Sveriges kungar. 12. Hunden. 13. Öfversättning.
 Klass. lin. 1. Karl 13. 2. Jemförelse mellan Fenicien och England. 3. Karl 11:tes envælde. 4. De engelska och spanska kolonierna i Amerika. 5. Hvarföre fira vi Luthers minne? 6. Vid hvilka tider har Sveriges sjelfständighet varit mest hotad? 7. Wasaregenternas förhållande till Reformationen. 8. Temistokles enligt Corn. Nepos. 9. Jemförelse mellan Gustaf 2 Adolf och Karl 12. 10. Flyttfoglarne. 11. 12. 13. Europas krig med Asien.
- Latin* 8 t. Grammatik, formläran repeterad; det viktigaste af syntaxen.
 Explikation, Miltiades, Themistokles, Aristides, Cimon, Lysander, Alcibiades i Cornelius Nepos; skrifning på lärorummet två timmar i veckan efter Törneblad.
- Tyska* 3 t. Grammatik, hela formläran och syntaxen med viktigare anmärkningar repeterade.
 Explikation, 22 blad ur Hauffs Märchen. St. 21—40 i Deutsches Echo. Ett hemtema hvarannan vecka.
- Engelska* 7 t. Grammatik, formläran och syntaxen till adverbena.
 Explikation, 60 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; muntlig öfversättning från svenskan. Skrifning på lärorummet.
- Franska* 3 t. De 4 första kapitlen af Dubbs elementarbok; skriföfningar.
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., blandade exempel på bråk, regula de tri, intresse- och rabatt-räkning jemte planimetriska och stereometriska räkneexempel.
 Geometri 2 t., Euklides 2:dra och 3:dje böcker jemte öfningssatser.
 Algebra 2 t., läran om bråk och lättare eqvationer af 1:sta graden med en obekant.
- Naturlära* 2 t. Repetition.
- Historia* 2 t. Allmänna historien från reformationen efter Pallin.
- Geografi* 2 t. Asien, Afrika, Amerika och Australien.

Sjette klassens nedra afdelning.

- Kristendom* 2 t. Dogmatik, klass. lin., de 2 första kap.
 Kyrkohistoria, klass. lin., 1:sta perioden; reallin., 1:sta och 2:dra perioderna.
 Nya testamentet, klass. lin. Markus evangelium; reallin. Romarebrevet.

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken af svenska och danska författare. Rättskrifnings-öfningar. En uppsats hvarannan vecka öfver följande ämnen.

Reallin. 1. Verldsdelen Europa. 2. Innehållet i första akten af Runebergs dramatiska dikt "Kan ej". 3. Valfritt ämne (skrifning på lärorummet). 4. Vesterås riksdag. 5. Öfersättning från engelskan. 6. Filip II i Spanien såsom regent. 7. De båda första Stuarts på Englands tron. 8. Innehållet i tredje akten af "Wilhelm Tell". 9. Valfritt ämne (skrifning på lärorummet). 10. Striderna mellan Sverge och Danmark under Gustaf Wasa och hans söner. 11. Öfersättning från engelskan. 12. Den italienska halfön. 13. Öfersättning från tyskan.

Klass. lin. 1. Jemförelse mellan den nordiska gudaläran och den uppenbarade religionen. 2. Järnet. 3. Skrifning på lärorummet: a) Gustaf Wasas befrielsekrig. b) Förföljelsen mot de kristna före kristendomens upphöjande till statsreligion. c) Sommarens behag och nöjen. d) Beskrifning öfver Venersborg. 4. Gustaf II Adolfs afskedstal till ständerna. 5. Slaget vid Marathon (öfersättning). 6. Skrifn. på lärorummet: a) Nordiska sjuårskriget. b) Grunddragen af Lykurgi lagstiftning. c) Beskrifning öfver något af Sveriges landskap. d) Det är icke allt guld som glimmar. 7. Beskrifning öfver en resa mellan Venersborg och Göteborg. 8. Boktryckerikonstens uppfinning och nytta. 9. Vikingatågen. 10. Skrifn. på lärorummet: a) Upsala möte 1593. b) Grekiska frihetens undergång. c) Tankar vid ett årsskifte. d) Berättelse om en midsommarsfest. 11. Eken. 12. Öfersättning. 13. Skrifn. på lärorummet: a) Linköpings blodbad. b) Hvilka företräden har människan framför djuren? c) Äpplet faller icke långt ifrån trädet. d) Venern. e) Sommarmorgonen.

Latin 8 t. Grammatik, syntaxen.

Explication, 2:dra och 3:dje boken af Cæsar; Ætates, Lycaon, Perseus, Orpheus et Eurydice i Ovidius. Prosodik. Ett hemtema hvarje vecka. Skriföfning på lärorummet efter Törnebladhs stilöfningar 2 timmar i veckan.

Grekiska 7 t. Grammatik, formläran, till verba på μ .

Explication; 58 stycken i Peterssons läsebok.

Tyska, klass. lin. 1 t., reallin. 2 t. Grammatik, öfversigt af hela grammatiken.

Explication, Schillers Wilhelm Tell. Reallinien ett hemtema hvarannan vecka. I Deutsch. Echo har klass. lin. genomgått st. 45—50, reallin. st. 45—60.

Engelska, icke-greker 4 t. Mathesii elementarbok samt motsvarande delar af grammatiken.

Explication, 22 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; skriföfningar.

Reallin. 3 t. Grammatik, repetition.

Explication, ur Sturzen-Beckers läsebok förra kursen, muntlig öfersättning från svenskan; parlör. Skriföfningar på lärorummet. Ett hemtema i månaden.

Franska 4 t. Grammatik, Dubbs lärobok till 66 stycket. Skriföfningar och vokabelläsning.

Explication, valda stycken ur Enbloms Lectures françaises.

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., Proportionsläran efter Hultman afdeln. I och III; de 12 första teoremen ur "proportionslärans tillämpning på plangeometrien" af Lindman. Algebra 2 t., eqvationer af första graden med flere obekanta; det allmännaste af läran om quadratrötter och radikalquantiteter af 2:dra graden. Repetition af det föregående. Icke-greker dessutom lättare algebraiska problem 1 t. Reallinien 7 t. Geometri 3 t. Proportionsläran af Hultman, afdelning I och III; Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 1—161 ur Todhunters geometr. öfnings-satser. Algebra 4 t., läran om quadratrötter och radikalquantiteter af 2:dra graden; eqvationer af 1:sta graden med flere obekanta; eqvationer af 2:dra graden med en obekant; eqvationer med den obekanta under rotmärke; talrika problem. Ett matematiskt hemarbete hvarje månad, behandlande hvart och ett ett problem af geometriskt och ett af algebraiskt innehåll.

- Naturvetenskap*, klass. lin. 2 t. Naturalhistoria 1 t., växternas byggnad, deras organs förrättningar; början af naturliga familjerna. Fysik 1 t., 32 §§ af Christies lärobok.
 Reallinien 6 t. Naturalhistoria 1 t., lika med klass. lin. Fysik 3 t., Statiken och akustiken efter Floderus jemte problem; Kemi 2 t., Låran om metalloiderna efter Blomstrand.
- Historia*, klass. lin. 3 t., Fäderneslandets, från början af nyare tiden till Gustaf II Adolf. Allmän, gamla historien.
 Reallinien 3 t., Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, nyare till Spanska tronföljdskriget efter Pallins större lärobok.
- Geografi*, reallinien, repetition.

Sjette klassens öfra afdelning.

- Kristendom*, klass. lin. 2 t. Dogmatik. kap. 3—6.
 Kyrkohistoria, §§ 19—36.
 Läsning i nya testamentet.
 Reallinien 2 t. Cornelius' kyrkohistoria.
 Läsning i nya testamentet.
- Modersmålet* 2 t. Läsning af valda stycken ur den nyare svenska literaturen jemte underrättelser om författarne; det väsentligaste af versläran. Muntlig framställning och granskning af de olika grundsatser, som följts med hänsyn till modersmålets rättskrifning. En uppsats hvarannan vecka.

Ämnen för uppsatserna:

Reallin. 1. Sigismunds val till polsk konung. 2. Skrifning på lärorummet. Val mellan följande ämnen: a) Sveiges tillstånd vid Karl IX:s död. b) Hvad vinnes och hvad förloras genom de nuvarande skolferiernas förkortning? c) Preussiska sjuårskriget. d) Vigten af goda samfärdsmedel för de olika grenarne af näringslivet. e) Arbetets välsignelse. 3. Redogörelse för innehållet i Tegnér's tal på Vexjö gymnasium Juni 1838. 4. Öfversättning (från Engelskan). 5. Kolumbus. 6. De olika partierna under franska revolutionen. 7. Karl X Gustafs utrikespolitik. 8. Skrifning på lärorummet. Val mellan följande ämnen: a) Orsakerna till Napoleon I:s fall. b) Det monarkiska och det republikanska styrelsesättet, sammanställda med afseende på hvaraderas fördelar och olägenheter. c) Striderna mellan Polen och svenska Vasahuset. d) Styrka utan vett båtar föga. 9. Öfversättning (från franskan). 10. Det andra franska kejsardömet. 11. Dag skall du prisa, Frithiof, när bergad sol sig döljt, och öl, när det är drucket, och råd, när följdt. 12. Det sista tysk-franska kriget. 13. De olika människoraserna.

Klass. lin. 1. Rom bygdes icke på en dag. 2. Orsakerna till grekiska staternas blomstring. 3. Skrifning på lärorummet: a) Om Servii Tullii ändringar i författningen. b) Samniterkrigen. c) Stockholms blodbad och dess följder. d) Skilnaden mellan däggdjur och öfriga ryggradsdjur. e) Erik XIV som regent och människa. f) Huru kan ett barn visa sig tacksamt mot sina föräldrar? g) Ett krigs följder. 4. Teckning af Leontes (efter Runebergs kungarna på Salamis). 5. Öfversättning. 6. Skrifning på lärorummet: a) Betydelsen af slaget vid Breitenfeld 1631. b) Orsakerna till romerska republikens undergång. c) Lennart Torstensson. d) Luthers betydelse. e) Schweiz naturliga beskaffenhet. f) Floden, en bild af människolivet. 7. a) Konstantin den store som regent och människa. b) Bör nihilismen obetingadt förkastas? 8. Hvilken lefnadsbana ämnar du välja och hvarför? 9. Skrifning på lärorummet: a) Söndringen mellan den grekiska och romerska kyrkan samt anledningen dertill. b) Striden mellan Gregorius VII och Henrik IV. c) Tåget öfver Bält. d) Enväldets införande under Karl XI. d) Vännen och smickraren. 10. Gustaf Adolf till sina trupper före slaget vid Breitenfeld. 11. Medeltidens förnämsta riddarordnar. 12. Hafva klostren varit af någon nytta? 13. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet).

- Latin* 8 t. Grammatik, repetition af syntaxen samt prosodik.
 Explikation, Cicero, Cato Major; Livius 1:sta boken kap. 1—30; Virgilius, Æneiden 1:sta boken.
 Extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Ett hemtema hvarje vecka.
- Grekiska* 7 t. Grammatik, formläran repeterad, syntax §§ 67—68, 72—75.
 Explikation, styckena 59—66 af läseboken; Anabasis, första boken.
- Tyska*, klass. lin. 1 t. Explikation, Hermann und Dorothea; omkring 50 sidor af Wilhelm Meisters Lehrjahre af Göthe.
 Reallinien 2 t. Lika med klass. lin. samt Nathan der Weise af Lessing och der Neffe als Onkel af Schiller. Deutsches Echo, st. 55—70. Ett hemtema hvarannan vecka.
- Engelska*, Icke-greker 4 t. Grammatik, repetition af formläran; syntaxen; skriföfningar på lärorummet och frasläsning för tillämpning af syntaxen.
 Explikation, Sturzen-Beckers läsebok, 2:dra afdelningen.
 Reallinien 3 t. Grammatik, repetition af syntaxen, parlör.
 Explikation, valda stycken ur Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen. Ett hemtema i månaden.
- Franska* 4 t. Grammatik, Dubbs elementarbok; repetition af formläran samt delar af syntaxen; skriftliga och muntliga översättningsöfningar från svenska till franska.
 Explikation, omkring 25 sidor af Enbloms Lectures françaises.
- Matematik*, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., Proportionslärans tillämpning på plangeometrien efter Lindman. Algebra 2 t. Läran om kvadratrotter och radikalquantiteter samt 2:dra gradens eqvationer med en obekant jemte några lättare problem; eqvationer med den obekanta under rotmärke. Icke-greker dessutom lättare algebraiska problem 1 tim. gemensamt med reallinien samt repetition af läran om bråk.
 Reallinien 7 t. Geometri 3 t., proportionsläran efter Hultman repeterad. Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 143—336 ur Todhunders geometriska öfningssatser.
 Algebra 4 t. Det allmännaste af potensläran, logaritmer och aritmetiska samt geometriska progressioner, exponentialeqvationer jemte talrika problem af blandadt innehåll, mest sådana, der de genomgångna kurserna kunnat tillämpas; repetition af allt det föregående.
 Ett matematiskt hemarbete i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraisk problem.
- Naturvetenskap*, klass. lin. 2 t. Botanik, de naturliga familjerna. Zoologi, människokroppens byggnad, djurrikets indelning. Fysik 1 t., till vågrörelsen efter Christie.
 Reallinien 6 t. Botanik och Zoologi 1 t., lika med klass. lin. Fysik 3 t., läran om ljudet, ljusét och elektriciteten efter Floderus jemte talrika problem.
 Kemi 2 t., läran om metalloiderna repeterad samt de lätta metallerna.
- Historia*, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Gustaf II Adolf till Frihetstiden. Allmän, repetition af gamla samt medeltiden.
 Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, från spanska tronföljdskriget till lärobokens slut.
- Geografi*, repetition i sammanhang med undervisningen i historia.

Sjunde klassens nedra afdelning.

- Kristendom*, klass. lin. 2 t. Dogmatik från kap. 7 till lärobokens slut; repetition.
 Kyrkohistoria från § 36 till lärobokens slut; repetition.
 Läsning i nya testamentet.

Reallinien 2 t. Dogmatik det viktigaste af läroboken.

Läsning i nya testamentet.

Modersmålet 2 t. Läsning af nyare svensk och dansk litteratur; diskussionsöfningar; interpunktionsöfningar; rättande af kortare, i logiskt och språkligt afseende felaktiga meningar, dikterade af läraren. Klass. lin. en uppsats i månaden, reallin. en hvarannan vecka.

Ämnen: 1) Reallin.: 1. Arbetets nytta. 2. Korstågens orsaker, förlopp och följder. 3. Fritt val mellan flera ämnen (skrifn. på lärorummet). 4. Bör man falla ett gillande eller ogillande omdöme om dödsdomen öfver Görtz? 5. Fritt val mellan flera ämnen. 6. De förnämsta olikheterna mellan djur och växter. 7. Karl Knutsson afräder Sten Sture från att eftersträfvat konungavärdigheten. 8. Fritt val mellan flera ämnen. 9. Böra vi ställa oss på Georg Majors eller Amsdorfs sida i fråga om goda gärningars betydelse? 10. Schweiz' natur och folk. 11. Svenska allmogen och dess ställning under olika tider. 12. I hvilken mening är uttrycket: "den gamla, goda tiden" berättigadt? 13. Hvad kan sägas för och emot dödsstraffet?

Latinlin.: 1. Svenska adeln och dess betydelse i vår historia. 2. Skrifning på lärorummet: a) Aposteln Paulus. b) Spartanernas uppfostran i jämförelse med vår. c) Alexander den store och hans betydelse. d) Karl V och reformationen. e) Om ungdomens förhållande till de äldre. 3. Hvad var det, som gjorde grekerna till ett världshistoriskt folk? 4. Hvarför har öfvergången från nomadlivet till åkerbruket alltid varit ett steg till högre civilisation? 5. Skrifning på lärorummet: a) Konungamaktens ställning under Frihetstiden samt de försök, som gjordes, att utvidga densamma. b) Kort framställning af Sveriges utrikes politik från 1660 till 1772. c) Den politiska ställningen i Europa år 1713. d) Hannibal. e) Elektriciteten, dess betydelse och användning. f) Hvad är verklig bildning? 6. Svenska allmogen och dess ställning vid skilda tider. 7. I hvilken mening är uttrycket "den gamla goda tiden" berättigadt?

Latin 8 t. Cicero Orationes in Catilinam, I, II, Oratio pro Milone kap. 1—15; Livius, 1:sta boken kap. 31—60 samt 2:dra boken kap. 1—50; Virgilius, 2:dra boken; Horatius, Od. 1:sta boken Od. 1—20. Extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Ett hemtema hvarje vecka.

Grekiska 6 t. Grammatik, formläran repeterad, syntax §§ 74—96.

Explikation, Anabasis, 2:dra och 3:dje boken. Odysseen, 1:sta boken samt vers. 1—266 af den 2:dra.

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Hela elementarboken. Grammatik.

Icke-greker 2 t. Valda stycken ur läsebokens senare kurs, 80 sid. Skriföfningar och frasläsning för tillämpning af syntaxen. Grammatik, syntaxen repeterad.

Reallinien 3 t. Grammatik, syntaxen repeterad medelst muntlig öfversättning från svenska till engelska ur Calwagens öfversättningsöfningar; ett tema i stället för hemlexa hvarannan vecka. Explikation, valda stycken, omkr. 80 sidor, i 2:dra kursens 1:sta afdelning af Sturzen-Beckers läsebok, dels i lexor, dels kursivt.

Franska, båda lin. gemensamt 3 t. Grammatik, syntaxen genomgången och i hufvuddrag repeterad. Fraseologi. Explikation, valda stycken (omkr. 50 sidor) ur läsebokens 1:sta del.

Icke-greker och reallinien 1 t. Extemporalier (öfver efter hand genomgångna delar af syntaxen) efter Philp. Skriföfningar på svarta taflan efter Drysen. Vissa kapitel ur Enbloms ordförråd (omkr. 50 sidor).

Reallinien 1 t. Grammatik, utförligare, styck. 1—29 af Löwenhjelm's skriföfningar. Explikation ur läsebokens förra del (omkr. 20 sidor).

Hela klassen ett hemtema hvar 14:de dag.

Matematik, klass. lin. 3 t. Repetition af proportionsläran och proportionslärans tillämpning på geometrien. Algebra, läran om 1:sta gradens eqvationer med flera obekanta

jemte problem; repetition af 2:dra gradens eqvationer jemte talrika öfningsexempel och problem. Planimetri och konstruktion af enkla analytiska expressioner. Icke-greker 1 t. ha dessutom inhemtat läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk.

Reallinien 7 t. Geometri, lika med klass. lin. samt dessutom lösning af geometriska öfningssatser och rymdgeometri. Algebra. Repetition af 2:dra gradens eqvationer med tillämpning på planimetri och analytiska expressioners konstruktion. Repetition af de viktigaste stereometriska formlerna. Det allmännaste af plana trigonometrin och analytiska geometrin. Talrika öfningsexempel och problem inom alla de genomgångna kurserna.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa matematiska uppgifter. Reallinien har hvar 14:de dag i hemmet skriftligen löst en uppgift af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll.

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Hela läroboken af Christie.

Reallinien. Zoologi 1 t. Rygggradsjuren.

Fysik 3 t. Repetition af mekaniken och optiken jemte lösning af talrika problem.

Kemi 2 t. Alkalimetallerna samt jern- och zinkgruppens metaller. Laborationer. Förstudier till kemiska analysen efter Keyser.

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Frihetstiden till Gustaf IV Adolf; allmän, från lärobokens början till Franska revolutionen.

Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin.; allmän, från nyare tidens början till lärobokens slut.

Geografi, repetition i sammanhang med undervisningen i historia.

Filosofisk propedeutik 1 t. Logik, Elementarläran genomgången och repeterad.

Sjunde klassens öfra afdelning.

Kristendom 2 t. Lärokursen repeterad.

Modersmålet 2 t. Läsning af nyare svensk och dansk litteratur (de flesta af Runebergs större dikter, tal af Tegnér m. m.); skrifning på lärorummet. Klass. lin. en uppsats i månaden, reallin. en hvarannan vecka.

Ämnen: a) båda linierna: 1. Korstågens orsaker, förlopp och följder. 2. Bör man fälla ett gillande eller ogillande omdöme om dödsdomen öfver Görtz? 3. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 4. Böra vi ställa oss på Georg Majors eller Amsdorffs sida i fråga om goda gärningars betydelse? 5. Fritt val mellan flera ämnen. b) för klassiska linien särskildt: 1. Redogörelse för innehållet i Runebergs dikt Kungarne på Salamis. c) för reala linien särskildt: 1. Arbetets nytta. 2. Fritt val mellan flera ämnen. 3. De förnämsta olikheterna mellan växter och djur. 4. Karl Knutsson afträder Sten Sture från att eftersträfvat konungavärdigheten. 5. Schweiz' natur och folk.

Latin 8 t. Cicero Oratio pro Milone från och med kap. 15; Livius, repetition af 1:sta delvis och 2:dra boken; Horatius, Od. 2:dra boken jemte repetition af föregående. Under höstterminen extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Romerska antiqviteter. Under vårterminen skriföfningar 2 timmar i veckan. Ett hemtema hvarje vecka.

Grekiska 6 t. Grammatik, repetition af formlära och syntax.

Explication, Anabasis, repetition af böckerna 1—5; Odysséen, repetition af böckerna 1—3 och 6.

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Grammatik, formläran efter Mathesius elementarbok och Calwagens översättningsöfningar; uttalslära och syntax muntligen meddelade. Explikation, Sturzen-Beckers läsebok förra kursen, 1:sta afdeln. samt valda stycken ur den 2:dra.

Icke-greker 2 t. (gemensamt med R. 7:1) Grammatik, syntaxen repeterad från verbet efter Calwagens översättningsöfningar; 15 dialoger ur The English Echo. Explikation, Sturzen-Beckers läsebok andra afdeln. valda stycken (omkr. 55 sid.)

Reallinien 3 t. Grammatik, syntaxen repeterad; skriföfningar å svarta taflan efter Calwagen (3:dje afdeln. afslutad), extemporalier efter May (st. 1—14). Explikation dels i lexor, dels kursivt: Sturzen-Beckers läsebok II (af afdeln. III—V omkring 75 sidor); hufvudscenerna i Shakespeares Othello. 40 dialoger i The English Echo. I stället för hemlexa ett tema hvar 14:de dag (stundom öfers. från franska till engelska).

Franska, klass. lin. 3 t. Grammatik, syntaxen delvis repeterad, delvis till nyes; af formläran det viktigaste. Skriföfningar å svarta taflan, extemporalier efter Löwenhjelm (st. 1—19). Explikation ur Enbloms Recueil II, valda stycken (omkr. 70 sidor).

Icke-greker och reallinien 1 t. Fraseologi efter Olde. Enbloms ordförråd 10:de, 17:de och 22:dra kap. Öfersatt kursivt Molières Le bourgeois gentilhomme.

Reallinien 5 t. (deraf 1 gemens. med latinlinien, 1 med icke-greker). Grammatik, repetition af formlära och syntax. 31 stycken af Löwenhjelmss skriföfningar. Fraseologi. Explikation, Enbloms Recueil II, valda stycken (omkr. 75 sidor).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri, lika med nedra afdelningen jemte repetition af Euklides 4 första böcker. Algebra, repetition af hela den genomgångna kursen, företrädesvis genom problem. Icke-greker 1 t. Lösning af exponentialeqvationer, läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk.

Reallinien 7 t. Repetition af hela den genomgångna kursen, äfven omfattande rymdgeometri och analytisk geometri. Talrika öfningsexempel och problem inom alla de genomgångna kurserna.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärörummet lösa matematiska uppgifter. Reallinien har hvar 14:de dag i hemmet skriftligen löst en uppgift af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll.

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Repetition af akustik, optik, magnetism, elektricitet och värmelära.

Reallinien: Zoologi 1 t. Ryggradsdjuren.

Fysik 3 t. Repetition af den genomgångna kursen företrädesvis medelst problem.

Kemi 2 t. Repetition af hela läroboken. Laborationsöfningar. Förstudier till kemiska analyser.

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, repetition från Gustaf I till lärobokens slut; allmän, från Franska revolutionen till lärobokens slut samt repetition.

Reallinien 3 t. Samma kurs som klass. lin. men utförligare genomgången.

Geografi. Lika med nedra afdelningen.

Filosofisk propedeutik 1 t. Logik, hela läroboken med repetition.

Antropologi, det viktigaste genomgången.

De lärjungar af klassiska linien, som icke läst grekiska, hafva i stället för undervisningen i detta språk varit sysselsatta på följande sätt:

Klass 6: engelska 4 t., teckning 2 t., lösning af matematiska problem 1 t.

Klass 7: franska 1 t., engelska 2 t., matematik 1 t., teckning 2 t.

Välskrifning har på lärorummet öfvats endast 1 timme med 1:sta klassen. Lärjungarne i kl. 2—3 hafva 2 gånger i veckan i hemmet skrivit en skrifsida, hvilken på bestämd timme medhafts till skolan och der granskats af läraren.

Undervisningen i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

Pasch, geometrisk konstruktions- och projektionslära. Pasch, handbok i linearritning. Stuhlmann, lärobok i frihandsteckning häft. 1—3. Stuhlmann, väggtabeller. Wohlien, Sjöström, dito. Klotsar enligt Heimerdings och Stuhlmans modeller. Stuhlmans gipser för konturteckning och skuggning. Andra serien af Dresdnergipserna.

Undervisningen.

- Klass 1. Onsdag, lördag kl. 10—11. Stuhlmans öfningar på rutadt papper, plansch. 1—8, 1:sta häftet.
- Klass 2. Måndag, torsdag kl. 2—3. Stuhlmans öfningar på rutadt papper sid. 8—14 samt hela den stigmografiska kursen.
- Klass 3. Tisdag kl. 1—2, torsdag, lördag kl. 2—3. Frihandsteckning efter Stuhlmans och Sjöströms väggtaflor.
- Klass R. 4. Tisdag, onsdag kl. 5—6 frihandsteckning; fredag kl. 1—2 linearteckning. Frihandsteckning efter Sjöströms väggtaflor samt konturteckning efter gipsornament och klotsar. Linearteckningen har omfattat konstruktionslära efter Pasch.
- Klass L. 4. (Frivilligt) Fredag kl. 4—5 frihandsteckning i likhet med realafdelningen.
- Klass R. 5. Onsdag kl. 5—6, lördag kl. 11—12 frihandsteckning, lördag kl. 5—6 linearteckning. Frihandsteckning efter gipsmodeller och klotsar. Linearteckning, ytmönster samt början af projektionsläran.
- Klass L. 5. (Frivilligt) Fredag kl. 4—5, frihandsteckning i likhet med realafdelningen.
- Klass R. 6:1. Torsdag kl. 5—6 linearteckning; måndag och torsdag kl. 11—12 frihandsteckning efter klotsar samt skuggning efter Stuhlmans gipsmodeller. Linearteckning i likhet med R. 5.
- Klass L. 6:1. Icke-greker, måndag, torsdag kl. 11—12 frihandsteckning efter Stuhlmans och Sjöströms väggtaflor samt konturteckning efter gipsornament och klotsar.
- Klass R. 6:2. Torsdag, måndag kl. 11—12 frihandsteckning ungefär detsamma som R. 6:1. Torsdag kl. 5—6 linearteckning efter Pasch's projektionslära.
- Klass L. 6:2. Icke-greker, torsdag kl. 5—6, lördag kl. 11—12 konturteckning efter gipsmodeller och klotsar samt skuggning efter Stuhlmans gipsmodeller.
- Klass R. 7:1. Måndag kl. 5—6, tisdag kl. 6—7 frihandsteckning; torsdag kl. 1—2 linearteckning. Frihandsteckning efter sammansatt modell med skuggning; skuggning efter Stuhlmans gipsmodeller och 2:dra serien af Dresdnergipserna; linearteckning efter Henriques' perspektivlära.
- Klass L. 7:1. Icke-greker, måndag kl. 5—6, torsdag kl. 1—2 frihandsteckning efter klotsar.
- Klass R. 7:2. Måndag kl. 5—6, tisdag kl. 6—7, torsdag kl. 1—2; frihanda- och linearteckning lika med R. 7:1.
- Klass L. 7:2. Måndag kl. 5—6, onsdag kl. 1—2 lika med L. 7:1.

Undervisningen i sång och instrumentalmusik.

Sång.

Klass 1. Tisdag och fredag $\frac{1}{2}$ 11—11. De musikaliska tecknen, deras betydelse och användning. Öfning i tonträffning samt enstämmig sång. Fredag 5—6. Koralsång tillsammans med de öfriga 4 lägsta klasserna.

Klass 2. Tisdag och fredag 9— $\frac{1}{2}$ 10, fredag 5—6. Lika med klass 1.

Klass 3. Tisdag och fredag 12— $\frac{1}{2}$ 1, fredag 5—6. Lika med klass 1 samt en- och flerstämmig sång.

Klass 4—5. Fredag 5—6. Koralsång tillsammans med de öfriga 3 lägsta klasserna. Måndag 6—7. Körsång tillsammans med klass 6—7.

Klass 6—7. Torsdag 6—7. Kör- och quartettsång. Måndag 6—7. Körsång tillsammans med klass 4—5.

Instrumentalmusik.

Klass 1—4. Lördag 4—6.

Klass 5. Lördag 4—5.

Klass 6—7. Tisdag 4—6. Violin har spelats af 8 lärjungar, orgel af 9. Hennings violskola, Kaysers etyder, samlingen 729 och 1413 ur "Edition Peters", quartetter och trior af Pleyel samt särskildt arrangerad musik har vid undervisningen använts.

Undervisningen i gymnastik och militärofningar under år 1883.

Gymnastik och vapenöfningar enligt kongl. cirkuläret den 18 juni 1866.

Gymnastiköfningarna hafva omfattat en half timme dagligen för hvarje afdelning, och har halfva tiden användts till fristående rörelser och marscher samt den återstående tiden till appareljgymnastik. I vapenöfningarna har klass 5 genomgått rekrytskolan af exercisreglementet, klass 6—7:1 öfvats i bajonettfäktning på led, med och utan motståndare, 7:2 i florett-fäktning och sabelhuggning på led, med och utan motståndare.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarna.

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r											Andra orsaker	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar	Hela antalet närvarande lärjungar	
	i syn- o- hörselorganerna	i nervsystemet	i cirkulationsorganerna	i andedrägtsorganerna	i matsmältningssystemet	i urin- och könsorganerna	i rörelseorganerna	missbildning	bräck	allmän svaghet	andra sjukdomar				Summa
<i>Vårterminen 1883:</i>															
Under 15 år	—	—	5	—	—	—	2	—	3	1	—	11	—	11	81
15 år eller deröfver	—	—	22	—	1	—	1	—	2	4	—	30	15 ¹⁾	45	143
Summa	—	—	27	—	1	—	3	—	5	5	—	41	15	56	224
<i>Höstterminen 1883:</i>															
Under 15 år	—	—	4	—	—	—	3	—	5	—	—	12	—	12	108
15 år eller deröfver	—	—	16	—	—	—	1	—	2	1	—	20	9 ¹⁾	29	113
Summa	—	—	20	—	—	—	4	—	7	1	—	32	9	41	221

¹⁾ Lärjungar i 7: 2.

Vid gymnastiköfningarne hafva lärjungarne varit fördelade på tre afdelningar med följande antal i hvarje:

Vårterminen 1883:

1:sta hufvudafdelningen klass 1—2	36 lärjungar.
2:dra ,, ,, 3—4	51 ,,
3:dje ,, ,, 5—7	81 ,,
<hr/>	
Summa 168 lärjungar.	

Höstterminen 1883:

1:sta hufvudafdelningen	38 lärjungar.
2:dra ,, 	51 ,,
3:dje ,, 	91 ,,
<hr/>	
Summa 180 lärjungar.	

Lärjungarne i 7:de klassens öfra afdelning hafva varit befriade från gymnastiköfningarne, men öfvats i fäktning 2:ne timmar i veckan.

Öfningstiderna hafva under båda terminerna af år 1883 varit följande:

Gymnastik:

1:sta hufvudafdelningen, alla läsdagar	$\frac{1}{2}$ 1—1.
2:dra ,, d:o	$\frac{1}{2}$ 11—11.
3:dje ,, d:o	9— $\frac{1}{2}$ 10.

Vapenöfningar:

Klass 5 måndag	5—6.
Klass. 6—7: 1	lördag 5—7.
Klass 7: 2	tisdag, torsdag 5—6.

Militäröfningar enligt kongl. cirkuläret den 28 mars 1870.

Dessa öfningar, hvilka under vårterminen pågingo från den 4 till och med den 31 maj och under höstterminen från den 1 september till och med den 13 oktober, leddes under vårterminen af löjtnanten vid Vestgötadals regimente R. Almqvist, under höstterminen af löjtnanten vid samma regimente J. Svedberg, båda till denna tjänstgöring kommanderade.

Till exercis hafva 6 timmar i veckan användts, samt till målskjutning under vårterminen 7 timmar för 6: 1, 7 tim. för 6: 2, 6 tim. för 7: 1, 6 tim. för 7: 2, under höstterminen 20 timmar för 6: 1, 18 för 6: 2, 16 för 7: 1, 10 för 7: 2. Dessutom hafva lärjungarna i 7: 2, hvilka icke deltagit i exercisen, haft 2 timmars fäktning i veckan.

I exercis hafva under vårterminen 51, under höstterminen 59 lärjungar deltagit, alla i klass. 6—7: 1. I fäktning deltog under vårterminen 12 lärjungar i 7: 2, under höstterminen 7. I målskjutning med salongsgevär deltog under vårterminen 70, under höstterminen 74 lärjungar i 6—7: 1; i målskjutning med remingtongevär under vårterminen 15, under höstterminen 9 lärjungar i 7: 2.

Under den tid dessa öfningar pågått har gymnastiklärarens tjänstgöring minskats med 4 timmar i veckan.

Under vårterminen har hvarje lärjunge i 6: 1 skjutit 20, i 6: 2 30, i 7: 1 30 salongsskott, i 7: 2 16 skarpa skott; under höstterminen har hvarje lärjunge i 6: 1 skjutit 100, i 6: 2 88, i 7: 1 76 salongsskott, i 7: 2 50 skarpa skott.

Af exercisreglementet hafva 1:sta och 2:dra delarne genomgått.

Militäröfningarne inspekterades den 5 oktober af majoren G. Geijer.

Undervisningen i slöjd har under läsåret fortgått och begagnats under höstterminen af 44, under vårterminen af 25 lärjungar.

B. Lärarne.

Lärarnes tjänsteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande:

- Rektor *G. Th. Bergman*: Svenska 1 t. L. 7: 1; Historia 1 t. L. 6: 1, 1 t. L. 6: 2, 1 t. 7: 1, 2 t. R. 7: 1, 2 t. L. 7: 1, 1 t. 7: 2, 2 t. R. 7: 2, 2 t. L. 7: 2. = 13 tim.
Svenska skripta i L. 7: 1.
- Lektor *K. F. Rådberg*: Matematik 3 t. R. 7: 1, 3 t. L. 7: 1, 7 t. R. 7: 2, 4 t. L. 7: 2; Fysik 2 t. R. 7: 1, 3 t. R. 7: 2. = 22 tim. Matematiska skripta i 7.
- Lektor *J. Swedborg*: Latin 5 t. 6: 2, 7 t. 7: 1, 8 t. 7: 2. = 20 tim. Latinska skripta i 7: 1 och 7: 2.
- Lektor *J. Nordwall*: Kristendom 2 t. R. 6: 2, 2 t. L. 6: 2, 2 t. R. 7: 1, 2 t. L. 7: 1, 2 t. R. 7: 2, 2 t. L. 7: 2; Svenska 1. 6: 2, 1 t. R. 7: 1 och R. 7: 2, 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2, 1 t. L. 7: 2; Filosofi 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2. = 19 tim. Svenska skripta i R. 7: 1, 7: 2.
- v. Lektor *W. Lindkvist*: Franska 3 t. 7: 1, 2 t. R. 7: 1, 1 t. 7: 2, 4 t. R. 7: 2, 2 t. L. 7: 2; Engelska 3 t. R. 7: 1, 3 t. R. 7: 2, 1 t. L. 7: 2 (valfr.). = 19 tim.
Franska skripta i 7.
- v. Lektor *J. af Sillén*: Latin 3 t. 6: 2, 1 t. 7: 1; Grekiska 5 t. 6: 2, 6 t. 7: 1, 6 t. 7: 2 = 21 tim. Latinska skripta i 6: 2, 7: 1.
- Adjunkt *A. J. C. Piscator*: Alla undervisningsämnen jämte välskrifning 1 t. i första klassen; Tyska 1 t. 4. = 26 tim. Tyska skripta i 4.
- Adjunkt *A. J. C. Lindblad*: Svenska 6 t. 3; Tyska 7 t. 3, 3 t. 4, 2 t. 5, 2 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 1 t. L. 6: 2. = 24 tim. Tyska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2.
- Adjunkt *S. Tengblad*: Svenska 6 t. 2, 1 t. L. 5; Tyska 7 t. 2; Historia och Geografi 5 t. 2, 5 t. 3. = 24 tim. Svenska skripta i L. 5.
- Adjunkt *A. Ericsson*: Latin 8 t. 4, 8 t. 5, 8 t. 6: 1; Hebreiska 1 t. 7: 1. = 25 tim. Latinska skripta i i 6: 1.
- Adjunkt *A. Sahlén*: Svenska 4 t. 4, 2 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 1 t. R. 6: 2; Historia och Geografi 5 t. 4, 4 t. 5, 2 t. R. 6: 1, 2 t. L. 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 2 t. L. 6: 2. = 25 tim. Svenska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2.
- Adjunkt *K. F. Kjellberg*: Matematik 7 t. R. 6: 1, 3 t. L. 6: 1, 7 t. R. 6: 2, 3 t. L. 6: 2, 4 t. R. 7: 1, Icke-gr. 1 t. 7: 1. = 25 tim. Matematiska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2.
- Adjunkt *G. O. D. von Hackwitz*: Svenska 1 t. R. 5; Engelska 4 t. L. 6: 1 (icke-gr.), 4 t. L. 6: 2 (d:o), 2 t. L. 7: 1 (d:o), 1 t. L. 7: 1 (valfritt); Naturallistoria 2 t. 2, 2 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5, 1 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 1 t. R. 6: 2, 1 t. L. 6: 2, 1 t. R. 7: 1, 1 t. R. 7: 2. = 26 tim. Svenska skripta i R. 5.
- Adjunkt *P. G. Bergin*: Engelska 3 t. R. 6: 1, 3 t. R. 6: 2; Franska 4 t. 6: 1; Fysik 3 t. R. 6: 2, 1 t. R. 7: 1, 2 t. L. 7: 1, 2 t. L. 7: 2; Kemi 2 t. R. 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 2 t. R. 7: 1, 2 t. R. 7: 2. = 26 tim. Engelska skripta i R. 6: 1 och R. 6: 2.
- Adjunkt *A. G. Bergman*: Tyska 1 t. 5; Engelska 7 t. R. 4, 7 t. R. 5; Franska 3 t. 5, 4 t. R. 6: 2, 4 t. L. 6: 2. = 26 tim. Tyska skripta i 5.
- Adjunkt *K. A. von Sydow*: Svenska 1 t. L. 6: 2; Matematik 5 t. 2, 5 t. 3, 5 t. 4, 5 t. 5; Fysik 3 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 1 t. L. 6: 2. = 26 tim. Svenska skripta i L. 6: 2.

Extra lärare *A. Rune*: Kristendom 3 t. 2, 3 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5, 2 t. R. 6: 1, 2 t. L. 6: 1; Svenska 2 t. 5, 1 t. L. 6: 1; Grekiska 7 t. 6: 1, 2 t. 6: 2. = 26 tim.
Svenska skripta i L. 6: 1.

v. Läraren i teckning fru *H. Henning*: 19 tim.

v. Läraren i sång och musik organisten *A. T. Grevelius*: 10 tim.

v. Läraren i gymnastik och militärofningar löjtnant *J. Svedberg*: 14 tim.

Tjenstledige:

Läraren i sång och musik *O. H. Bergqvist* under läsåret för sjukdom.

Läraren i gymnastik *A. Stiberg* under läsåret för sjukdom.

Lektor *J. Vising* under vårterminen.

Adjunkt *J. Lindblad* under vårterminen för sjukdom.

Förordnade:

Fil. doktorn *J. af Sillén* till v. lektor under höstterminen.

Fil. lic. *A. G. Brattström* till v. lektor under vårterminen.

Organisten *A. T. Grevelius* till v. sånglärare under läsåret.

Pastorsadjunkten *A. Nordblad* till extra lärare under höstterminen samt då han efter 2²/₇ veckors tjänstgöring för sjukdom måste frånträda sin befattning teol. fil. kandidaten *A. Rune* till extra lärare under återstoden af höstterminen samt under vårterminen.

Studenten *A. F. Bersell* till vik. för adjunkt *Lindblad* under vårterminen.

Löjtnant *J. Svedberg* till vikarierande gymnastiklärare under läsåret.

Fru *H. Henning* till vikarierande ritlärare under läsåret.

De under höstterminen tjänstgörande vikarier och extralärare hafva af statsmedel åtnjutit följande arvoden: af *Sillén* 1170,63, *Lindkvist* 702,38, *Nordblad* 76,19, *Rune* 485,71, *Grevelius* 243,81, *Svedberg* 342,63, *Henning* 608,73.

För tjänstgöring under vårterminen 1883 uppbars af statsmedel af v. lektorn af *Sillén* 1329,37, extra lärare *Stalin* 638,10, extra lärare *Segevqvist* 797,62, v. sångläraren *Grevelius* 276,88, v. gymnastikläraren *Almqvist* 256,16, v. ritlärarinnan *Henning* 548,67.

Vid slutet af vårterminen 1883 utnämndes lektorn i engelska och franska språken *A. Ling* till lektor vid h. allmänna realläroverket i Göteborg och tillträdde denna befattning vid höstterminens början. Lektor *Lings* omfattande och grundliga kunskaper, framstående undervisningsskicklighet, pligttrogna nit och alvar kunde icke annat än göra hans lärareverksamhet synnerligen fruktbringande, hvarföre ock hans afgang från läroverket måste för detsamma kännas såsom en stor förlust.

Sedan riksdagen beviljat läraren i Teckning *F. A. Zettergren* pension, afgick han den 1 aug. 1883 från sin befattning, hvilken han innehaft i 41 år och hvilken han under denna långa tid städe skött med det mest samvetsgranna nit, med en lefvande kärlek och en aldrig svikande pligttrogenhet. Med tillfredsställelse kan han blicka tillbaka på den långa och hedrande verksamhet han nu lemnat och njuta af det lugn, dit han dragit sig tillbaka och dit han följes af läroverkets tacksamhet, af lärjungars tillgifvenhet och aktning.

Mot slutet af höstterminen 1883 utnämndes docenten, fil. doktorn *J. Vising* till lektor i engelska och franska språken i ledigheten efter lektor *Ling*. Lektor *Vising* har om sig lemnat följande uppgifter:

Johan Vising, född 20 april 1855 å Holms säteri i Öfverlänns socken, Ångermanland. Genomgick *Hernösands* läroverk; afgangsexamen darsammastädes v. t. 1874; student i *Upsala* hösten s. å. *Filos. kand.* v. t. 1877; *filos. lic.* h. t. 1880. Promoverad *filos. dr* våren 1882; utn. docent hösten s. å. Genomgick profår i *Upsala* 1879—80. 1881—83 hufvudlärare i språk vid *Nisbethska flickskolan* i *Upsala*; 1881—84 samma befattning vid *Högre elementarläroverket för flickor darsammastädes*. Hösten 1883 utn. lektor i *Venersborg*. Företog vintern

1880—81 en studieresa till utlandet och var dervid under sex månader inskrifven som elev i Ecole pratique des Hautes Etudes i Paris.

Af trycket utgifvit: Etude sur le dialecte anglo-normand du XII:e siècle. Dissertation pour le doctorat Upsala 1882.

Über französisches *ie* für lateinisches *á* (i Zeitschrift für Romanische Philologie). Halle 1882.

Några fall af *n*-omljud i franskan (i Nordiskt tidskrift for filologi. Ny række). København 1884.

Uppsatser och kritiker i Literaturblatt für germanische und romanische Philologie (Heilbronn) 1882—84 och i Nordisk Revy (Upsala) 1883—84.

Lärarebefattningen i teckning är för närvarande ledig.

C. Lärjungarne.

Lärjungarnes antal.

Höstterminen 1883:

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien			Summa		Totalsumma
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med grekiska	utan grekiska	frånvarande	närv.	frånv.	
					närvarande					
1	16	—	—	—	—	—	—	16	—	16
2	26	—	—	—	—	—	—	26	—	26
3	30	—	—	—	—	—	—	30	—	30
4	—	—	12	—	—	21	—	33	—	33
5	—	—	10	—	—	21	—	31	—	31
6: 1	—	—	7	—	3	16	—	26	—	26
6: 2	—	—	4	—	6	13	—	23	—	23
7: 1	—	—	5	—	14	8	—	27	—	27
7: 2	—	—	2	—	5	2	—	9	—	9
Summa	72	—	40	—	28	81	—	221	—	221

Vårterminen 1884:

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien:			Summa		Totalsumma
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med grekiska	utan grekiska	frånvarande	närv.	frånv.	
					närvarande					
1	21	—	—	—	—	—	—	21	—	21
2	26	—	—	—	—	—	—	26	—	26
3	33	—	—	—	—	—	—	33	—	33
4	—	—	12	—	—	20	—	32	—	32
5	—	—	10	—	—	20	—	30	—	30
6: 1	—	—	5	1	3	16	1	24	1	25
6: 2	—	—	4	—	6	14	—	24	—	24
7: 1	—	—	5	—	14	9	—	28	—	28
7: 2	—	—	2	—	5	4	—	11	—	11
Summa	80	—	38	1	28	83	1	229	1	230

Under höstterminen har af sjunde latinklassens lärjungar, hvilka läst grekiska, följande antal begagnat sig af undervisningen i

engelska, men icke hebreiska 7,
hebreiska, men icke engelska ... 2.

Under höstterminen har följande antal lärjungar deltagit i nedan nämnda öfningar:

Klass och linie	Närvarande lärjungar	Lärjungar som deltagit i						
		Teckning		Sång	Instrum- talmusik	Gymnastik o. vapenöfnin- gar enligt cirkuläret d. 19 juni 1866	Särskilda mi- litäröfningar enligt cirku- läret den 23 mars 1870	
		obliga- torisk	frivillig					
1	16	16	—	16	1	15	—	
2	26	26	—	26	4	23	—	
3	30	30	—	30	2	23	—	
R. 4	12	12	—	3	—	10	—	
L. 4	21	—	7	14	3	18	—	
R. 5	10	10	—	4	—	10	—	
L. 5	21	—	4	13	—	18	—	
R. 6: 1	7	7	—	4	—	5	7	
L. 6: 1	19	16	4	7	—	18	18	
R. 6: 2	4	4	—	—	—	4	4	
L. 6: 2	19	13	—	7	2	16	19	
R. 7: 1	5	5	—	3	—	5	5	
L. 7: 1	22	8	1	10	2	15	21	
R. 7: 2	2	2	—	—	—	—	2	
L. 7: 2	7	2	—	2	—	—	7	
Summa för	Gemensam- ma linien	72	72	—	72	7	61	—
	Reallinien	40	40	—	14	—	34	18
	Latinlinien	109	39	16	53	7	85	65
Summa	221	151	16	139	14	180	83	

Förhållandet med hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är följande:

I klass 1 hemlexor dagligen öfverhufvud 2, öfverläsningstid $1\frac{1}{3}$ tim.

” 2	”	”	3,	”	$1\frac{1}{2}$ ”
” 3	”	”	3,	”	$1\frac{3}{4}$ ”
” R. 4	”	”	3,	”	$2\frac{1}{4}$ ”
” L. 4	”	”	3,	”	$2\frac{3}{4}$ ”
” R. 5	”	”	4,	”	$3\frac{1}{2}$ ”
” L. 5	”	”	4,	”	$3\frac{1}{2}$ ”
” R. 6: 1	”	”	4,	”	$3\frac{3}{4}$ ”
” L. 6: 1	”	”	4 à 5,	”	$4\frac{1}{2}$ ”
” R. 6: 2	”	”	4,	”	$3\frac{3}{4}$ ”
” L. 6: 2	”	”	4 à 5,	”	$4\frac{1}{2}$ ”
” R. 7: 1	”	”	4,	”	$4\frac{3}{4}$ ”
” L. 7: 1	”	”	4,	”	$4\frac{3}{4}$ ”
” R. 7: 2	”	”	4,	”	4 ”
” L. 7: 2	”	”	4,	”	4 ”

I ofvanstående arbetstimmar är den tid, som åtgår till utarbetande af hemskripta icke upptagen. Härtill torde i hvarje vecka åtgå 1 tim. för klass 4, 2 tim. för klass 5 samt 4 tim. för klass. 6—7.

Angående lärjungarnes helsotillstånd m. m. har skolans läkare afgifvit följande uppgifter:

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närstyta vårterminen 1883:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofte besvärade af hufvudvärk	Ofte besvärade af näsblod	Ofte besvärade af skolans inflyttelse	Närstythetsgrad			Summa närstyta	Procent närstyta
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt					Under 3 D.	3-6 D.	Öfver 6 D.		
7	30	19 ^{1 1/2}	27	3	—	23	7	2	3	—	2	7	4	—	11	—
6	56	17 ^{1 1/2}	47	4	5	44	12	5	11	5	—	14	3	—	17	—
5	31	15 ^{2 1/2}	28	3	—	23	8	—	2	4	—	6	1	—	7	—
4	30	14 ^{3 1/2}	23	7	—	24	6	4	6	—	—	7	—	—	7	—
3	33	14 ^{2 3/4}	27	6	—	23	10	1	4	7	—	1	—	—	1	—
2	26	12 ^{3 3/4}	18	8	—	22	4	1	6	2	—	—	—	—	—	—
1	17	11 ^{1 1/2}	12	5	—	11	6	1	2	—	—	1	—	—	1	—
Summa	223		182	36	5	170	53	14	34	18	2	36	8	—	44	—

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vid Venersborgs läroverk vårterminen 1883-

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa	Anmärkning	
	Januari		Februari		Mars		April		Maj				
	Insjuku.	Döde	Insjuku.	Döde	Insjuku.	Döde	Insjuku.	Döde	Insjuku.	Döde	Insjuku.		Döde
Under 15 år	2	—	13	—	8	—	10	—	5	—	38	—	
15 år eller derutöfver . . .	—	—	13	—	24	—	9	—	4	—	50	—	
Summa	2	—	26	—	32	—	19	—	9	—	88	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Difteri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Påssjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	
Bleksot	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	5	—	
Nervsmärta	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Ögonsjukdom	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Öroninflammation	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Halsfluss	—	—	11	—	14	—	10	—	1	—	36	—	
Strup- och luftröskatarrh	—	—	5	—	13	—	5	—	1	—	24	—	
Febril Gastricism	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	3	—	
Akut magkatarrh	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3	—	
Kron. magkatarrh	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Diarrhé	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	5	—	
Körtelinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Summa	2	—	26	—	32	—	19	—	9	—	88	—	

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad osh allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närstyta höstterminen 1883.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofva besvärade af hufvudvärk	Ofva besvärade af näsblod	Andra åkomnor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närstythetsgrad			Summa närstyta	Procent närstyta
			God	Medelmättig	Svag	Godt	Mindre godt					Under 3 D.	3-6 D.	Öfver 6 D.		
7	36	18 ¹⁴ ₄	28	7	1	27	9	1	5	2	—	—	—	—	—	
6	49	16 ¹⁷ ₄	45	4	—	41	8	—	2	1	—	—	—	—	—	
5	31	14 ¹³ ₃	28	2	1	28	3	1	5	2	—	—	—	—	—	
4	33	14 ¹³ ₃	31	2	—	24	9	1	4	6	—	—	—	—	—	
3	30	12 ¹³ ₃	28	2	—	25	5	—	—	3	—	—	—	—	—	
2	26	12 ¹³ ₃	23	3	—	23	3	1	5	4	—	—	—	—	—	
1	16	10 ¹⁵ ₁₆	13	3	—	14	2	1	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	221	—	196	23	2	182	39	5	21	18	—	—	—	—	—	

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vid Venersborgs läroverk höstterminen 1883.

Sjuka personer	Å r s t i d								Summa	Anmärkning			
	Augusti	September	Oktober	November	December								
	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.		Döde		
Under 15 år	—	—	7	—	5	—	5	—	5	—	22	—	
15 år eller derutöfver	—	—	3	—	7	—	—	—	3	—	13	—	
Summa	—	—	10	—	12	—	5	—	8	—	35	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Vattenkoppor	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	
Difteri	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Nervsmärta	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	
Halsfluss	—	—	3	—	6	—	2	—	3	—	14	—	
Strup- och lufttröskatarrh	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	6	—	
Febril Gastricism	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Kron. magkatarrh	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Diarrhé	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	
Akut ledgångsrheumatism	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Körtelinflammation	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Summa	—	—	10	—	12	—	5	—	8	—	35	—	

Karl Bylund.

Följande tabeller visa antalet af under sistförflutna kalenderår inskrifna, flyttade och afgångna lärjungar.

Vårterminen 1883:

Klass och linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 februari (när- och frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser						
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					från andra linjen	Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut			Inskrivne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under näst följande mellantermi	Summa	
	0	1	2	3	4			5 eller flera	vid föregående terminens slut	vid vår- terminens början							vid vår- terminens slut
1	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	19	—	—	3	3		
2	—	—	11	—	1	—	24	—	—	2	26	—	—	—	—		
3	—	6	14	—	3	—	28	—	5	—	33	—	—	1	1		
R. 4	—	2	10	—	—	—	9	—	1	—	10	—	—	—	—		
L. 4	—	4	10	—	2	—	20	—	—	—	20	—	—	2	2		
R. 5	—	1	8	—	1	—	9	—	—	—	9	—	—	3	3		
L. 5	—	—	19	—	—	—	21	—	—	1	22	—	—	3	3		
R. 6: 1	—	—	4	—	2	—	5	—	—	—	5	—	—	—	—		
L. 6: 1	—	1	12	—	—	—	24	—	—	—	24	—	—	5	5		
R. 6: 2	—	—	4	—	—	—	5	—	—	—	5	—	1	—	1		
L. 6: 2	—	—	15	—	—	—	21	—	—	1	22	—	—	1	1		
R. 7: 1	—	—	4	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—		
L. 7: 1	—	—	15	—	1	—	13	—	—	1	14	—	2	3	5		
R. 7: 2	—	—	2	—	—	—	6	—	—	—	6	—	6	—	6		
L. 7: 2	—	—	6	—	—	—	9	—	—	—	9	—	9	—	9		
Summa för	Gemensam- ma linien	—	6	25	—	4	—	—	71	—	5	2	78	—	—	4	4
	Reallinien .	—	3	32	—	3	—	—	37	—	1	—	38	—	7	3	10
	Latinlinien	—	5	77	—	3	—	—	108	—	—	3	111	—	11	14	25
Summa	—	14	134	—	10	—	—	—	216	—	6	5	227	—	18	21	39

Höstterminen 1883.

Klass och linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 september (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser					
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal timmar					från andra linien	Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifte i läroverket under terminen	Summa	till och med 14 september	från och med 15 septem- ber till terminens slut	under näst följande melantermin	Summa	
	0	1	2	3	4			5 eller flera	vid föregå- ende termins slut							vid höst- terminens början
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	15	16	—	—	—	—	
2	—	—	2	2	—	—	4	11	4	7	26	—	—	—	—	
3	—	—	4	—	—	—	5	16	4	5	30	—	—	—	—	
R. 4	—	—	—	—	—	—	—	11	—	1	12	—	—	—	—	
L. 4	2	—	1	—	—	—	1	15	3	2	21	—	—	1	1	
R. 5	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—	
L. 5	—	—	—	—	—	—	4	17	—	—	21	—	—	1	1	
R. 6: 1	—	—	1	—	—	—	1	5	1	—	7	—	—	1	1	
L. 6: 1	—	—	3	—	—	—	1	12	3	3	19	—	—	—	—	
R. 6: 2	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—	
L. 6: 2	—	—	4	—	—	—	1	14	4	—	19	—	—	—	—	
R. 7: 1	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	5	—	—	—	—	
L. 7: 1	—	—	5	—	—	—	2	15	5	—	22	—	—	—	—	
R. 7: 2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	
L. 7: 2	—	1	—	—	—	—	—	6	1	—	7	—	—	—	—	
Summa för	Gemensam- ma linien	—	—	6	2	—	—	10	27	8	27	72	—	—	—	—
	Reallinien	—	—	1	—	—	—	2	36	1	1	40	—	—	1	1
	Latinlinien	2	1	13	—	—	—	9	79	16	5	109	—	—	2	2
Summa	2	1	20	2	—	—	—	21	142	25	33	221	—	—	3	3

Af de 45 lärjungar, som under läsåret inskrifvits i läroverket, hafva 7 förut bevisat folkskola samt 11 annat läroverk.

Den 28 och 29 maj aflades muntlig afgangsexamen af: J. F. Håkansson, A. Olsson, A. P. Zetterblad, K. S. J. Norén, E. J. Veinberg, J. P. Brygg, A. G. Swedborg, J. V. Ryberg, K. G. Holst, T. J. Schmidt, K. V. Svartling, G. V. Bachman, C. O. O. D. af Sandeberg, B. H. Holmblad.

I öfrigt hafva från början af vårterminen 1883 till samma tid 1884 följande lärjungar afgått från läroverket: *under vårterminen*: kl. R. 6: 2 F. C. P. Lilliehöök; kl. L. 7: 1 M. Eriksson, A. E. Rydén; kl. L. 7: 2 J. H. Setterblad; *under sommarferierna*: kl. 1 K. O. T. Olsson, död, S. Bergmark, N. V. Norling; kl. 3 K. H. F. Borsum; kl. L. 4 J. M. Lönnerblad, drunknad, F. I. D. af Sandeberg, annat läroverk; kl. R. 5 L. A. Jansson, A. G. M. Sandberg, tekn. läroverk, K. G. Lönnerblad; kl. L. 5 L. H. J. Larsson, K. J. Johansson, R. J. Lundborg, annat

läroverk; kl. L. 6: 1 E. H. Forsberg, H. O. Lindegren, handelsinstitut, K. A. Karlsson, F. E. Hafvenström, apotek, N. A. Lund; kl. L. 6: 2 K. E. S. Norén, annat läroverk; kl. L. 7: 1 A. L. Russberg, E. M. Boman, A. O. Larsson; *under vinterferierna*: kl. L. 4 H. F. K. Jensen; kl. L. 5. F. G. Malmström; kl. R. 6: 1 A. G. Damm, annat läroverk.

Stipendier och premier utdelas endast vid vårterminens slut. Beloppet af stipendii-medel, som vid årsexamen 1883 utdelades, var 411,36 kr., af premiimedel 247,60 kr.

Under höstterminen voro 37 lärjungar befriade från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden samt från afgift till den senare men ej till den förra 29. Under vårterminen hafva 38 lärjungar befriats från afgift till båda kassorna samt från afgift till den senare men ej till den förra 34.

Till ljus- och vedkassan har hvarje lärjunge under höstterminen betalt 6, under vårterminen 5 kronor.

Från f. d. ritläraren F. A. Zettergren hade jag nöjet att den 17 sistl. mars emottaga nedanstående skrifvelse:

Till Rektor vid Högre allmänna läroverket i Venersborg.

Härmed anhåller jag vördsamt få till Högre allmänna läroverket öfverlemna kontant närslutue Femhundra (500) kronor som en enkel gård såväl af aktning för det läroverk jag under mer än fyratio år i egenskap af teckningslärare tillhört, som ock af kärlek till det läroämne jag inom detsamma haft mig ålagdt att uppehålla. Vid denna gåfva beder jag få fästa den bestämmelsen, att medlen genom utlåning mot högsta ränta, som med säkerhet för kapitalets bibehållande kan erhållas, göras fruktbringande; att kapitalet årligen ökas med så stor del af räntan, som motsvarar en procent af befintligt kapital, och att resten af årsräntan utdelas som premier till dem af läroverkets lärjungar, hvilka genom godt uppförande, flit och framsteg i teckning gjort sig deraf förtjente; dock att genom detta bidrag till premiekassan ingen minskning sker i det premieanslag, som eljest årligen tilldelas ifrågavarande läroämne.

Med önskan, att den lilla gåfvan måtte blifva till framtida välsignelse för teckningsundervisningen vid läroverket och på det att den dervid gjorda bestämmelsen redan med innevarande termin måtte kunna göras gällande bifogar jag ett års ränta med Tjugofem (25) kronor, deraf 5 kronor torde tilläggas kapitalet och resten som premier utdelas.

Venersborg den 17 mars 1884.

F. A. Zettergren.

Genom denna välvilliga och frikostiga gåfva har Herr Zettergren för all framtid fäst sitt namn vid det läroverk, åt hvilket han egnat så många års gagnande arbete, samt förvärfvat sig en ytterligare rätt till den erkänsla det redan förut var honom i så hög grad skyldigt.

D. Undervisningsmateriel.

Sedan förra redogörelsens afgifvande har inköpts: för undervisningen i kemi: ett nytt afdunstningsskåp.

För undervisningen i fysik: ett euryscop, en universalcamera, ett stativ, 2 st. Grenet's flaskelement.

Gåfvor sedan förra redogörelsens utgifvande:

Af Ecklesiastikdepartementet: Meddelanden från svenska riksarkivet, 7. Silfverstolpe, Svenskt diplomatarium: del. 2, h. 3. Samlingar, utgifna af svenska fornskriftsällskapet, h. 81, 82. Linnström, svenskt boklexikon, h. 47—56. Balzer, Hällristningar från Bohuslän, h. 3—5. Texten till Dahlbergs Suecia ant. et hod. ark. a—o.

- Af Vetenskapsakademien: Bihang, bd 7: 1—2, 8: 1. Öfversigt, årg. 39. Meteorologiska iakttagelser i Sverige, bd 21. Medalj öfver G. af Klint. Lefnadsteckningar bd 2: 2.
 „ Svenska akademien: medalj öfver G. C. von Döbeln.
 „ Vestgöta nation i Upsala: akademiskt tryck.
 „ Numismatiska föreningen: Handl. 8—9.
 „ Kammarjunkare A. Fock: en sädgås.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

I båda läroverkshusen har vattenledning införts.

F. Ekonomiska förhållanden.

Nedan nämnda kassors ställning under året har varit följande:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning: vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden . . .	—	1545,00	—	1545,00	—	1506,99	38,01	1545,00
Ljus- och vedkassan .	356,51	2801,50	—	3158,01	—	2611,81	546,20	3158,01
Bibl. o. materielkassan	4174,70	2211,15	—	6385,85	—	2145,32	4240,53	6385,85
Premie-o. fattigkassan	9,19	248,50	—	257,69	—	247,60	10,09	257,69

Under sistförflutna kalenderår har åtgått för underhåll och tillökning af boksamlingen 291,32, af den öfriga undervisningsmaterielen 612,98 samt af inredningsmaterielen 394,23 kronor. Af räntan på Salmeniska donationen har under året intet inköpts.

G. Examina och terminsafslutning.

Den 28 och 29 maj förlidet år förrättades med 15 läroverkets lärjungar samt 3:ne privatister muntlig afgangsexamen i närvaro af herrar domprosten och ordensledamoten A. Rosell, professoren och riddaren E. Löfstedt, professoren och riddaren H. Holmgren såsom censorer, samt kyrkoherden H. E. Wästberg, landskamreraren och ridd. J. M. Ryding, auditören och ridd. G. Sandberg, som vittnen. Alla de examinerade utom en af läroverkets lärjungar samt en af privatisterna förklarades mogne.

I den skriftliga afgangsexamen under innevarande termin hafva 11 läroverkets lärjungar deltagit och alla godkänts.

Den 19 sistlidne december hölls terminsexamen med läroverkets 5 lägre klasser. Års-examen kommer att hållas den 29 och 30 maj och hafva följande herrar inbjudits att såsom vittnen öfvervara densamma: öfversten och kommendören O. Taube, kammarherren och riddaren C. E. C. Kuylenstjerna, landskamreraren och riddaren J. M. Ryding, auditören och riddaren G. Sandberg, kyrkoherden, fil. doktor H. E. Wästberg, stadsläkaren doktor K. Bylund. Första dagen examineras i undervisningsämnen kl. 9—12, $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$. Kl. 12 hålles examen i sång och musik, kl. $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ förevisas lärjungarnes arbeten i teckning, kl. $\frac{1}{2}6$ sker uppvisning i gymnastik och vapenöfningar. Andra dagen examineras kl. $\frac{1}{2}9$ —11. Kl. $11\frac{1}{4}$ kommer flyttning att afkunnas och ungdomen att hemförlofvas, hvarefter premier och stipendier utdelas.

Till öfvervarande af förestående examen och terminsafslutning inbjuder jag vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den allmänna undervisningens vänner.

Nästa termin börjar den 23 nästkommande augusti kl. 12 på dagen.

Venersborg i maj 1884.

G. TH. BERGMAN.

Allmänna femklassiga läroverket i Borås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 23 augusti och afslöts den 19 december. Vårterminen, som började den 25 januari, kommer att afslutas den 4 juni.

2. Gemensam bön med bibelläsning och psalmsång har förrättats hvarje dag kl. 6,45—7 f. m.; efter sista lärotimmens slut hvarje dag har bön förrättats inom de särskilda klasserna.

Undervisningen har med afseende på tiden varit på följande sätt fördelad:

- a) i läroämnena och teckning: kl. 7—9, 11—2 samt måndag och torsdag äfven kl. 4—5 e. m.
- b) i sång och musik: kl. 3—4 månd., kl. 4—5 öfriga dagar i veckan.
- c) i gymnastik och vapenöfningar: kl. 9—9,30 hvarje dag samt dessutom lörd. kl. 5—6 e. m.

3. Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats i hvarje klass, inhentas af följande tabell:

Klass och linie	Lärjungarnes antal		v. Rektor Olson undervisat timmar	Kollega Wennergren undervisat timmar	Kollega Thorin undervisat timmar	Kollega Nyberg undervisat timmar	v. Kollega Falk undervisat timmar	v. Kollega Ander undervisat timmar	Summa timmar
	Hösttermin	Vårtermin							
1	16	17	—	—	—	4	—	20	24
2	22	22	5*)	3	—	5	16	—	29*)
3	13	12	2	3	12	5	6	—	28
4	8	7	2	2	5	5	4	4	22
R. 4	(8)	(7)	—	7	—	—	—	—	7
L. 4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	6	6	2	2	8	7	—	3	22
R. 5	(1)	(1)	—	7	—	—	—	—	7
L. 5	(5)	(5)	8	—	—	—	—	—	8
Summa	65	64	19	24	25	26	26	27	147

* deraf 1 timme i välskrifning.

4. a) Läro- och läseböcker.

Kristendom: Katekes (1—5); Hübner, Biblisk historia (1—3); Brodén, Bibelhandbok (4—5); Cornelius, Lärobok i kyrkohistoria (5).

Modersmålet: Sundén, Svensk språklära (1—5); Läsebok för folkskolan (1—3); Läsebok af Sundén och Modin (3—5); Runeberg, Fänrik Ståls sägner (3); Tegné, Fri-tiofs saga (4); Runeberg, Elgskytterne m. m. (5).

Latin: Ellendt-Seyffert, Grammatik (5); Boëthius, Elementarbok (5); Cornelius Nepos (5).

Tyska: Mathesius, Elementarbok (1—2); Calwagen, Gram. (1—5) och elementarbok (3); Schiller, Geschichte des 30-jähr. Krieges (4—5) och Wilhelm Tell (5).

Engelska: Sundstén, Gram. och elementarbok (4—5); Olde, Uttalslära (4); W. Irvings Columbus (5).

Franska: Ploetz, Elementarbok (5).

Matematik: Zweigbergk, Räknebok (1—5); Bergius, Geometri (2); Euklides (3—5); Wiemer Algebra (4—5).

Naturlära: Lyttkens, Naturlära (1—5); Areschoug, Naturlära (1, 2, 3, 5); Wijkander, Om naturföreteelserna (4); Holmström, Geologi (5); Arrhenius, Botanik (4).

Historia och Geografi: Odhner, Fäderneslandets historia (1—3, 5); Pallin, Allmän historia (4—5); Roth, Geografi (1—2); Sörenson, Geografi (3—5).

b) Lärokurser.

Klassen 1.

Klassföreståndare: v. Kollega *W. Ander*.

Kristendom, 3 t.: Första hufvudstycket af katekesen; gamla testamentets bibliska historia; bibel- och psalmläsning.

Modersmålet, 5 t.: Det viktigaste af formläran; öfning att med egna ord återgifva upplästa stycken; öfning i väl läsning, satsbildning och rättstafning.

Tyska, 6 t.: 36 stycken i Mathesii elementarbok jämte motsvarande delar af grammatiken; resolutioner och skriföfningar.

Matematik, 4 t.: De fyra räknesätten i hela tal och sorter jämte öfning i decimalräkning; hufvudräkning.

Naturlära, 2 t.: Zoologi: Första afdeln. af Lyttkens lärobok; Botanik: första afdeln. af Areschougs lärobok; undersökning af lefvande växter.

Historia och Geografi, 4 t.: Historia 2 t.: Fäderneslandets historia till nyare tiden; Geografi, 2 t.: Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska ländernas samt Rysslands fysiska och politiska geografi.

Klassen 2.

Klassföreståndare: v. Kollega *F. W. Falk*.

Kristendom, 3 t.: Andra hufvudstycket af katekesen; nya testamentets bibliska historia; bibel- och psalmläsning.

Modersmålet, 6 t.: Det viktigaste af formläran; öfning att med egna ord återgifva upplästa stycken; öfning i väl läsning, satsbildning och interpunktion; rättsskrifningar på lärorummet.

Tyska, 7 t.: Det viktigaste af formläran; st. 35—71 af första afdeln. samt st. 1—5 af andra afdeln. i Mathesii elementarbok; resolutioner och skriföfningar på lärorummet.

Matematik, 5 t.: Aritmetik, 3 t.: De fyra räknesätten i vanliga bråk och decimalbråk med tillämpning på sorter; hufvudräkning; Geometri, 2 t.: åskådningslära; läran om räta linier och vinklar samt om trianglar.

Naturlära, 2 t.: Andra afdeln. samt däggdjur och fåglar efter Lyttkens lärobok; Andra afdeln. af Areschougs lärobok: exkursioner samt examinering af växter.

Historia och Geografi, 5 t.: Historia, 2 t.: Fäderneslandets historia från Gustaf Wasa till Ulrika Eleonora; Geografi 3 t.: Central- och Syd-Europas fysiska och politiska geografi.

Klassen 3.

Klassföreståndare: Kollega *J. A. Nyberg*.

Kristendom, 3 t.: Tredje, fjärde och femte hufvudstyckena af katekesen; repet. af bibliska historien; bibel- och psalmläsning.

- Modersmålet*, 6 t.: Det viktigaste af satsläran jämte repet. af formläran, öfningar i välläsning och interpunktion, rättskrifningsöfningar jämte smärre uppsatser på lärorummet.
- Tyska*, 7 t.: Andra afdeln. af Calwagens elementarbok jämte motsvarande grammatik; extemporalier och skriföfningar på lärorummet.
- Matematik*, 5 t.: Aritmetik, 3 t.: Enkel- och sammansatt regula de tri, intresse- och bolagsräkning; geometri. 2 t.: Första boken af Euklides.
- Naturlära*, 2 t.: Zoologi: Lyttkens mindre lärobok; botanik: repet. af Arrhenii mindre lärobok samt andra afdeln. af Areschougs lärobok; exkursioner samt examinering af växter.
- Historia och Geografi*, 5 t.: Historia, 3 t.: Fäderneslandets historia afslutad og repeterad; Geografi, 2 t.: repet. af Europas geografi jämte det allmännaste af de främmande verldsdelarnes fysiska och politiska geografi.

Klassen 4.

Klassföreståndare: Kollega *A. Thorin*.

- Kristendom*, 2 t.: Öfversigt af böckernas i gamla testamentet innehåll och historia; katekisation af 3:dje—5:te hufvudstyckena; bibelläsning.
- Modersmålet*, 4 t.: Form- och satslära samt rättskrifningsöfningar och satsupplösning; läsning af valda prosaiska och poetiska stycken jämte underrättelse om författarne; en uppsats eller öfversättning hvarannan vecka, dels på lärorummet, dels i hemmet.
- Engelska*, 7 t.: Uttalsöfningar; formläran samt läsöfningarne i elementarboken; vokabelläsning.
- Tyska*, 4 t.: Det viktigaste af syntaxen jämte repet. af formläran; 40 sid. i 1:sta boken af Schillers *Gesch. des 30-jähr. Krieges*; extemporalier; ett hemtema hvarannan vecka.
- Matematik*, 5 t.: Algebra, 2 t.: Läran om hela tal och bråk samt 1:sta gradens eqvationer med en obekant; geometri, 2 t.: 2:dra och 3:dje boken jämte repet. af 1:sta boken i Euklides; Aritmetik, 1 t.: aritmetiska öfningar.
- Naturlära*. 2 t.: Lyttkens mindre lärobok afslutad och repeterad; repet. af Arrhenii mindre botanik; exkursioner och examinering af växter; fysiken och kemien efter Wijkanders lärobok.
- Historia och Geografi*, 5 t.: Historia, 3 t.: Gamla och medeltidens allmänna historia; geografi, 2 t.: rep. af Europas fysiska och politiska geografi.

Klassen 5.

Klassföreståndare: Kollega *S. P. Wennergren*.

- Kristendom*. 2 t.: Öfversigt af böckernas i nya testamentet innehåll och historia; 1:sta perioden af kyrkohistorien; katekisation och bibelläsning.
- Modersmålet*, 3 t.: Repet. af form- och satslära; läsning af valda prosaiska och poetiska stycken samt rättstafningsöfningar och satsanalys; öfningar i disposition af lättare ämnen; en uppsats hvarannan vecka.
- Latin*, 8 t.: Formläran afslutad och repeterad; det viktigaste af syntaxen; Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Hamilcar och Hannibal; extemporalier och skriföfningar.
- Engelska*, 7 t.: Repet. af formläran, det viktigaste af syntaxen; 20 kapitel af Irvings *Columbus*; extemporalier och skriföfningar på lärorummet.

Tyska, 3 t.: Repet. af formlära och syntax; 36 sidor af Schillers Gesch. des 30-jähr. Krieges samt från början till och med 3:dje akten af Wilhelm Tell; ett hemtema hvar-
annan vecka.

Franska, 3 t.: Uttalslära och det viktigaste af formläran; 80 lektioner i Ploetz' elementarbok; vokabelläsning.

Matematik, 5 t.: Algebra, 2 t.: Repet. af förra årets kurs samt 1:sta gradens eqvationer med flera obekanta och 2:dra gradens eqvationer med en obekant; problem; geometri, 2 t.: 3:dje och 4:de boken af Euklides; aritmetik, 1 t.: aritmetiska öfningar.

Naturlära, 2 t.: Lyttkens zoologi; Arrhenii mindre botanik; Areschougs mindre botanik: exkursioner och examinering af växter; Holmströms geologi.

Historia och Geografi, 4 t.: Historia 3 t.: Nyare tidens jämte repet. af gamla och medeltidens allmänna historia; repet. af fäderneslandets samt grunddragen af Norges och Danmarks historia; geografi 1 t.: repet. af geografien.

5. Inga nya läroböcker hafva under läsåret blifvit antagna.

6. Undervisning i välskrifning har meddelats 2 timmar i 1:sta och 1 timme i 2:dra klassen.

7. I *teckning*, hvarvid den s. k. Stuhlmanska metoden blifvit följd, hafva följande kurser blifvit genomgångna:

Klass 1: Frihandsteckning från lärobokens början till och med ytmönster.

Klass 2: Burmans öfvergångskurs till kroklinier samt större delen af Stuhlmans väggplanscher.

Klass 3: Stuhlmans och Wohliens väggplanscher.

Klass 4: Fortsättning och afslutning af de Wohlienska väggplanscherne, konturgipser och Heimerdings klotsar; geometrisk konstruktions- och projektionslära.

Klass 5: Lika med klass 4.

8. Undervisning i *sång* och *musik*.

Klass 1: Musiklärans allmänna grunder; öfningar i tonbildning och tonträffning jämte lättare melodier.

Klass 2: Läran om tonarterna, tonträffning och öfningsmelodier.

Klass 3: Lika med klass 2.

Klass 4—5, 1 tim. hvardera: Öfningar dels stämvis, dels gemensamt i quartettsång.

Desutom har undervisning i koralspelning meddelats 1 timme i veckan.

9. Undervisning i *gymnastik* och *vapenöfningar* under kalenderåret 1883.

I afseende på lärjungarnes antal och fördelning meddelas, att antalet närvarande under vårterminen utgjorde 84, af hvilka 33 voro öfver och 51 under 15 år samt under höstterminen 65, af hvilka 10 voro öfver och 55 under 15 år.

På läkares tillstyrkan hafva under vårterminen 3 och under höstterminen 2 lärjungar icke deltagit i öfningarne af följande orsaker:

	Lärjungarnes ålder	S j u k d o m a r			Summa	Hela antalet närvarande lärjungar
		Hjertfel	Knäskada	Bräck		
<i>Vårterminen</i>	Under 15 år	2	1	—	3	51
	Öfver 15 år	—	—	—	—	33
	Summa	2	1	—	3	84
<i>Höstterminen</i>	Under 15 år	1	—	1	2	55
	Öfver 15 år	—	—	—	—	10
	Summa	1	—	1	2	65

De lärjungar, som uppnått 15 år och deltagit i gymnastiköfningarne hafva äfven deltagit i vapenöfningarne. De i gymnastiköfningarne deltagande lärjungarne hafva varit indelade i 4 afdelningar, hvarje afdelning anförd af en afdelningschef; och var antalet under vårterminen i 1:sta afd. 24, i 2:dra 20, i 3:dje 20 och i 4:de 20 samt under höstterminen i 1:sta afd. 15, i 2:dra 15, i 3:je 17 och i 4:de 18. I afseende på öfningstider meddelas, att $\frac{1}{4}$ timme egnats åt gymnastik utan redskap och $\frac{1}{4}$ timme åt gymnastik med redskap. Vapenöfningar, bestående i marscher och gevärsexercis, hafva anställts omväxlande med gymnastiköfningar, hvarjemte de äldre lärjungarne varit särskildt 1 timme i veckan sysselsatta med gevärsexercis. Då väderleken det tillåtit, hafva öfningarne försiggått på läroverkets lekplan. Under året hafva öfningarne varit inställda 6 timmar. Öfningarnes inflytande på lärjungarne har i alla afseende visat sig godt.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjensteåligganden under läsåret hafva för hvarje vecka varit följande:

- v. Rektor *K. Olson* har undervisat 19 timmar: I klass. 2 i välskrifning och geometri 3 tim.; i kl. 2—5 i naturlära 8 tim.; i klass. 5 i latin 8 tim.
- Kollega *S. P. Wennergren* har undervisat 24 tim.; I kl. 2 i aritmetik 3 tim.; i kl. 3—5 i kristendom 7 tim.; i kl. R. 4—R. 5 i engelska 14 tim; klassföreståndare för kl. 5.
- Kollega *A. Thorin* har undervisat 25 tim.: I kl. 3 i tyska 7 tim.; i kl. 3—5 i matematik 15 tim.; i kl. 5 i tyska 3 tim.; rättat tyska skripta i kl. 5; klassföreståndare för kl. 4.
- Kollega *J. A. Nyberg* har undervisat 26 tim.: I kl. 1—5 i historia och geografi 23 tim.; i kl. 5 i franska 3 tim.; klassföreståndare för kl. 3.
- v. Kollega *F. W. Falk* har undervisat 26 tim.: I kl. 2 i kristendom, tyska och modersmål 16 tim.; i kl. 3 i modersmål 6 tim.; i kl. 4 i tyska 4 tim.; rättat tyska skripta i kl. 4 samt svenska i kl. 2—3; klassföreståndare för kl. 2.
- v. Kollega *W. Ander* har undervisat 27 tim.: I kl. 1 i kristendom, modersmål, tyska, matematik och naturlära 20 tim.; i kl. 4—5 i modersmål 7 tim.; rättat svenska skripta i kl. 4—5; klassföreståndare för kl. 1.
- Gymnastikläraren kaptan *F. R. Zachrisson* har undervisat i gymnastik och vapenöfningar 4 tim.
- Ritläraren *C. A. Leverin* har undervisat i välskrifning och teckning 8 tim.
- Musikläraren *J. F. Ström* har undervisat i sång och musik 6 tim.

11. Tjenstledige:

- Rektor *Hollander* under höstterminen för sjukdom;
Kollega *Schoug* under hela läsåret för sjukdom.

12. Förordnade:

a) under höstterminen:

- Kollega *Olson* att bestrida Rektor *Hollanders* embets- och tjensteåliggande.
S. M. Kand. *F. V. Falk* till v. Kollega i st. f. v. Rektor *Olson* med fyllnadsarvode af statsmedel 368,73.
S. M. Kand. *W. Ander* till v. Kollega i st. f. Kollega *Schoug* med fyllnadsarvode af statsmedel 167,10.

b) under vårterminen:

- Kollega *Olson* att bestrida lediga rektorsbefattningen.
S. M. Kand. *F. V. Falk* till v. Kollega i st. f. v. Rektor *Olson*.
S. M. Kand. *W. Ander* till v. Kollega i st. f. Kollega *Schoug*.

Tillägg. Under vårterminen 1883 uppbar v. Kollega F. V. Falk kr. 44,58 i arvode af statsmedel samt v. Kollega W. Ander kr. 186,75 i arvode af statsmedel.

13. Rektorn, R. N. O., fil. Dr. A. G. Hollander, erhöll den 5 sistlidne december afsked från sin befattning vid läroverket, vid hvilket han under sin helsas dagar utöfvat en synnerligen gagnande verksamhet.

14. Den 1 maj hade till rektorsbefattningen utnämning skett men ännu icke vunnit laga kraft.

C. Lärjungarne.

15.

Lärjungarnes antal höstterminen 1883.

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien		Summa		Totalsumma
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
1	16	1	—	—	—	—	16	1	17
2	22	—	—	—	—	—	22	—	22
3	13	—	—	—	—	—	13	—	13
4	—	—	8	—	—	—	8	—	8
5	—	—	1	—	5	—	6	—	6
Summa	51	1	9	—	5	—	65	1	66

Lärjungarnes antal vårterminen 1884.

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien		Summa		Totalsumma
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
1	17	—	—	—	—	—	17	—	17
2	22	—	—	—	—	—	22	—	22
3	12	—	—	—	—	—	12	—	12
4	—	—	7	—	—	—	7	—	7
5	—	—	1	—	5	—	6	—	6
Summa	51	—	8	—	5	—	64	—	64

19. Uppgift på antalet lärjungar, som deltagit i nedannämnde öfningar höstterminen 1883.

Klass och linie	Närvarande lärjungar	Lärjungar som deltagit i				
		Teckning		Sång	Gymnastik och vapenöfningar	
		obligatorisk	frivillig			
1	16	16	—	16	15	
2	22	22	—	22	20	
3	13	13	—	13	13	
R. 4	8	8	—	8	8	
L. 4	—	—	—	—	—	
R. 5	1	1	—	1	1	
L. 5	5	—	—	4	5	
Summa för	Gemensamma linien	51	51	—	51	48
	Reallinien	9	9	—	9	9
	Latinlinien	5	—	—	4	5
Summa	65	60	—	64	62	

20. Hemlexor förberedas i skolan; och torde deras öfverläsning i hemmet för lärjungar af medelmåttiga anlag upptaga i 1:sta klass 1, i 2:dra och 3:dje klass 2 samt i 4:de och 5:te klassen omkring 3 timmar dagligen.

I tre ämnen hafva i allmänhet hemlexor blifvit för hvarje dag lärjungarne föresatta.

21. Beträffande lärjungarnes helsotillstånd och kroppskonstitution har läroverkets läkare, Herr Doktor C. Andréen, lemnat följande uppgifter:

Tabellariska uppgifter å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vårterminen 1883:

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa	Anmärkning	
	Januari		Februari		Mars		April		Maj				
	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde			
Under 15 år	3	—	2	—	2	—	3	—	2	—	12	—	
15 år eller derutöfver . . .	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	
Summa	3	—	3	—	3	—	3	—	2	—	14	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Påssjuka	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	—	
Blecksot	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	3	—	
Ögonsjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Halsfluss	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	
Kron. magkatarrh	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Diarrhé	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	
Akut tarmkatarrh	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
„ rheumatism	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Summa	3	—	3	—	3	—	3	—	2	—	14	—	

Tabellariska uppgifter å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1883:

Sjuka personer	Å r s t i d								Summa		Anmärkning
	September		Oktober		November		December		Insjukn.	Döde	
	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde			
Under 15 år	2	—	4	—	1	—	3	—	10	—	
15 år eller derutöfver	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	
Summa	3	—	5	—	1	—	3	—	12	—	
<i>Sjukdomar:</i>											
Bleksot	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Ögonsjukdom	1	—	1	—	—	—	1	—	3	—	
Halsfluss	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	
Kron. magkatarrh	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Diarrhé	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	
Gastricism	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Akut rheumatism	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Summa	3	—	5	—	1	—	3	—	12	—	

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd under vårterminen 1883.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofra besvärade af hufvudvärk	Ofra besvärade af nasblod	Ofra besvärade af skolans inflytelse	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt					
5	13	14,69	9	4	—	13	—	—	1	—	—	—
4	13	14,00	9	4	—	13	—	—	—	—	—	—
3	13	14,15	9	4	—	13	—	—	—	—	—	—
2	19	12,47	13	6	—	18	1	1	—	—	—	—
1	26	11,38	14	11	1	22	4	2	4	1	—	—
Summa	84		54	29	1	79	5	3	6	1	—	—

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd under höstterminen 1883.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofra besvärade af hufvudvärk	Ofra besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt				
5	6	15,00	4	2	—	6	—	—	—	—	
4	8	14,25	5	3	—	8	—	—	—	—	
3	13	12,76	9	4	—	13	—	1	1	—	
2	22	11,90	15	6	1	18	4	1	3	—	
1	16	11,31	10	6	—	16	—	—	—	—	
Summa	65	—	43	21	1	61	4	2	4	—	

22. Uppgift om antalet inskrifne, inom läroverket flyttade och från läroverket afgångne lärjungar.

a) Vårterminen 1883:

Klass och linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser							Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 februari (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer						från andra linien	Övar i klassen från föregående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	till och med 31 januari från terminens början till terminens slut	från och med 1 februari från terminens slut	Summa	
	0	1	2	3	4	5 eller flera			vid vårtidens början	vid föregående terminens slut						
1	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	3	27	1	—	3	4
2	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	20	1	1	4	6
3	—	—	—	—	—	—	—	12	—	1	—	13	—	1	5	6
R. 4	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8	—	2	3	5
L. 4	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—	—
R. 5	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6	—	2	4	6
L. 5	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	7	—	—	7	7
Summa för	Gemensamma linien	—	—	—	—	—	—	56	—	1	3	60	2	2	12	16
	Reallinien	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	14	—	4	7	11
	Latinlinien	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	12	—	—	7	7
Summa	—	—	—	—	—	—	—	82	—	1	3	86	2	6	26	34

b) Hötsterminen 1883.

Klass och linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 september (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser					
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					från andra linien	Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	till och med 14 september	från terminens början till terminens slut	från och med 15 septem- ber till terminens slut	Summa under näst följande mellantermin	
	0	1	2	3	4			5 eller flera	vid föregå- ende termins slut							vid höst- terminens början
1	—	—	—	—	—	—	5	—	—	12	17	—	1	—	1	
2	—	1	15	—	2	—	3	18	—	1	22	—	1	—	1	
3	—	—	11	—	—	—	1	11	—	1	13	—	—	—	—	
R. 4	—	—	5	—	1	—	2	6	—	—	8	—	—	—	—	
L. 4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
R. 5	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	
L. 5	—	—	5	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—	
Summa för	Gemensam- ma linien	—	1	26	—	2	—	9	29	—	14	52	—	2	—	2
	Reallinien	—	—	6	—	1	—	2	7	—	—	9	—	—	—	—
	Latinlinien	—	—	5	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—
Summa	—	1	37	—	3	—	—	11	41	—	14	66	—	2	—	2

Af de under läsåret inskrifne lärjungar — höstterminen 14 och vårterminen 3 — hafva 15 förut bevisat folkskola och 2 åtnjutit enskild undervisning.

25. Från läroverkets särskilda klasser hafva under kalenderåret 1883 följande lärjungar afgått, nämligen:

- a) under vårterminen och derpå följande mellantermin:
från kl. 1 Boye C. G. O., till Skara allm. läroverk.
" " " Sjöberg F. C. till Göteborgs " "
" " " Davidsson E., till enskilda studier.
" " " Packendorff K. Hj., till enskilda studier.
" " " 2 Dahlberg C. G., " " "
" " " Larsson K. L., till handelsskola.
" " " Andersson K. R., till handel.
" " " Elmquist O. E., till Vesterviks allm. läroverk.
" " " Olsson Cl. Ed., till guldsmedsyrket.
" " " Packendorff E. W., till enskilda studier.
" " " 3 Ekelund P. J., till garfveriyrket.
" " " Olander G. M., till handel.
" " " Hammarlind C. H., till landtbruk.
" " " Kindlund A. W., till handel.
" " " Hagström Felip., till sjömansyrket.

- från kl. R. 4 Larsson J. L., till sjömansyrket.
 ” ” ” Johansson F. A., till handel.
 ” ” ” Stridh H. M. L., ” ”
 ” ” ” Sprakarn Otto, till enskilda studier.
 ” ” ” Christiernin E. A., till handel.
 ” ” R. 5 Nilsson F. A., till kontorsplats.
 ” ” ” Löfgren K. G., till länsmanskontor.
 ” ” ” Carlberg G. A., till handel.
 ” ” ” Gentzel E. A., till Göteborgs realläroverk.
 ” ” ” Östbom N. J. H., till handel.
 ” ” ” Karlsson K. L., ” ”
 ” ” L. 5 Stenholm P. A., till färgeriyrket.
 ” ” ” Andersson K. G., till Skara allm. läroverk.
 ” ” ” Törngren C. L., till Göteborgs ” ”
 ” ” ” Wennerblom S. W. G., till Göteborgs allm. läroverk.
 ” ” ” Johansson Cl., till handelskontor.
 ” ” ” Österlöf, J. A. J., till Norrköpings allm. läroverk.
 ” ” ” von Post C. G., till Skara ” ”

b) under höstterminen och derpå följande mellantermin:

- från kl. 1 Hennig Max, till enskilda studier.
 ” ” 2 Uhlin E. R., till handel.

26. Under år 1883 hafva till lärjungarne utdelats:

Stipendier	till ett belopp af kronor	115,00.
Premier	” ” ” ” ”	109,50.
Fattigmedel	” ” ” ” ”	20,50.

27. Följande antal lärjungar har under läsåret befriats från afgift:

	Höstterminen.	Vårterminen.
a) till både materielkassan och byggnadsfonden . . .	18.	19.
b) till materielkassan, men ej till byggnadsfonden . . .	3.	3.
c) till byggnadsfonden, men ej till materielkassan . . .	13.	9.

D. Undervisningsmateriel.

28. Flera nya väggkartor hafva blifvit inköpta, och biblioteket har genom gåfvor och inköp ökats med några arbeten.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Gymnastik- och skollokalerna hafva under läsåret ej undergått några förändringar. Inredningsmaterielen har ökats med 6 lampetter.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgift om nedannämnde till läroverket hörande kassors ställning år 1883.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	3599,90	601,42	—	4201,32	—	—	4201,32	4201,32
Ljus- och vedkassan	390,81	203,54	—	594,35	—	302,00	292,35	594,35
Bibl. o. materielkassan	—	537,05	210,82	747,87	331,01	416,86	—	747,87
Premie- o. fattigkassan	255,56	216,95	—	472,51	—	200,00	272,51	472,51

32. Under kalenderåret 1883 hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af:

- a) den allmänna boksamlingen kronor 50,00.
- b) boksamlingen för utlåning „ 21,16.
- c) den öfriga undervisningsmaterielen „ 100,00.
- d) inredningsmaterielen „ 110,84.

G. Examina och terminsafslutning.

33. I närvaro af läroverkets inspektor, herr provinsialläkaren och riddaren doktor A. Charlés, anställdes den 29 maj 1883 afgångsexamen med 8 lärjungar i 5:te klassen, hvilka samtliga förklarades ega erforderliga insigter för inträde i 6:te klassen af h. allmänt läroverk.

34. Examen vid höstterminens slut anställdes den 19 december i närvaro af läroverkets inspektor samt följande herrar, hvilka eforalstyrelsen inbjudit såsom vittnen: kontraktsprosten A. J. Enander, borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, öfverstelöjtnanten och riddaren S. E. Ugglå, stadsläkaren doktor C. Andréen, fabrikören A. Sandvall samt fabrikören E. E. Hagelquist.

Vårterminens afslutande är utsatt till den 4 juni, då i närvaro af läroverkets inspektor offentlig examen anställes i läroämnena från kl. 8 f. m. till kl. 12,30 e. m. samt i sång och gymnastik från kl. 12,30—1,30 e. m.; och hafva ofvannämnde herrar blifvit af H. H. Eforus inbjudna att såsom vittnen öfvervara examen.

Efter slutad examen kommer flyttning att förkunnas, stipendier, premier och fattigmedel att utdelas samt ungdomen att hemförlovas.

35. Till öfvervarande af årsexamen inbjudas värdsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den offentliga undervisningens gynnare och vänner.

36. Nästa läsår börjar lördagen den 23 nästkommande augusti kl. 11 f. m., då de, som söka inträde i eller flyttning inom läroverket, skola anmäla sig hos rektor. Nästföljande måndag den 25 augusti kl. 12 anställes upprop med läroverkets samtliga lärjungar.

Borås i maj 1884.

Karl Olson.

Allmänna treklassiga läroverket i Alingsås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen, som började den 24:de augusti, afslutades den 20 december. Vårterminen tog sin början den 25 januari och kommer att afslutas den 6 juni.

2. Efter gemensam morgonbön med bibelläsning och psalmsång kl. 7³/₄ har undervisningen med särskildt kongl. tillstånd fortgått dagligen kl. 8—11 f. m. och 2—4 e. m. Efter slutet af hvarje eftermiddagslektion har likaledes gemensam bön med psalmsång förrättats.

Öfningarne hafva egt rum i gymnastik kl. 11—12 ²/₃ timme hvarje dag, i teckning onsdagar kl. 10—11 och fredagar kl. 8—11 f. m. samt välskrifning måndagar kl. 3—4, torsdagar kl. 2—3 och fredagar kl. 10, i sång och musik onsdagar kl. 3—5 och lördagar kl. 4—5.

3. Antalet af så väl lärarnes undervisningstimmar i veckan som närvarande lärjungar i hvarje klass under läsåret synes af följande tabell:

H ö s t t e r m i n e n				Antal lärjungar	V å r t e r m i n e n				Antal lärjungar
Lärarnes undervisningstimmar i veckan					Lärarnes undervisningstimmar i veckan				
Klass	v. Rektor Dahlgren	Kollega S. Högman	v. Kollega G. Blomqvist		Klass	v. Rektor Dahlgren	Kollega Högman	v. Kollega G. Blomqvist	
1	—	2	22	19	1	—	2	22	21
2	18	7	3	18	2	18	7	3	18
3	6	19	3	9	3	6	19	3	9
	24	28	28	46		24	28	28	48

4. Läroböcker och lärokurser:

Första klassen.

Kristendom, 3 timmar. *Läroböcker*: Katekesen, bibl. hist. af Bohm.

Lärokurser: Katekes, första hufvudstycket; bibl. hist., gamla testamentets. Bibel-läsning. Valda psalmer.

Modersmålet, 5 timmar. *Läroböcker*: Bjurstens formlära, folkskolans läsebok och Landtman-sons exempelbok.

Lärokurser: Det viktigaste af formläran. Uppläsning af valda berättelser jemte öfning för lärjungarne att med egna ord återgifva innehållet af det lästa. Öfningar i satsbildning, rättskrifning och välläsning.

Tyska språket, 6 tr. *Lärobok*: Mathesii elementarbok.

Lärokurser: Explikation och analys af st. 1—33 i Mathesii elementarbok jemte öfversättning af dithörande svenska stycken; af formläran så mycket som dessa stycken förutsätta.

- Matematik, 4 t.r. *Läroböcker*: v. Zweigbergk och Nordlund.
Lärokurser: Aritmetik 3 t.r. Hela tal jemte öfning i användandet af decimaler; tillämpning på sorter; hufvudräkning.
- Naturlära, 2 t.r. *Lärobok*: Celanders naturlära.
Lärokurs: Menniskokroppen, däggdjur och foglar samt växtens särskilda delar efter lefvande växter.
- Historia och Geografi, 4 t.r. *Läroböcker*: Odhners i svenska historien och Dahms i geografin.
Lärokurser: Historia 2 t.r., fäderneslandets till reformationstidehvarvet. Geografi 2 t.r., det allmännaste om verldsdelarne, fäderneslandets samt en del af Europas politiska och fysiska.

Andra klassen.

- Kristendom 3 t.r. *Läroböcker*: Katekesen och bibl. hist. af Bohm.
Lärokurser: Katekes, andra hufvudstycket. Bibl. hist. nya testamentets. Bibelläsning. Valda psalmer.
- Modersmålet, 6 t.r. *Läroböcker*: Bjurstens form- och satslära, folkskolans läsebok och Landtmansons exempelbok.
Lärokurser: Formläran, uppläsning af valda berättelser jemte öfning att med egua ord återgifva innehållet deraf. Rättskrifning efter diktamen. Satsupplösning.
- Tyska språket, 6 t.r. *Läroböcker*: Flachs grammatik och Mathesii elementarbok.
Lärokurser: Formlära, 69 st. af 1:sta afdelningen i Mathesii elementarbok. Skriföfningar 2:ne timmar i veckan på lärorummet från svenska till tyska.
- Matematik, 5 t.r. *Läroböcker*: v. Zweigbergks i Aritmetik och Wiemers i Geometri.
Lärokurser: Aritmetik 3 t.r. Bråk allmänna och decimal samt hufvudräkning. Geometri 2 t.r. Wiemers lärobok till Cirkeln.
- Naturvetenskap, 2 t.r. *Läroböcker*: Andersons lärobok i botanik, Celanders och Brehms i zoologi.
Lärokurser: Det viktigaste af läroboken till frukten. 20 växter efter Andersons väggtaflor samt lefvande efter floran. Däggdjur, fullständigare kurs.
- Historia och Geografi, 5 t.r. *Läroböcker*: Odhners mindre lärobok, Alanders läsebok i Historia och Erslevs och Dahms i Geografi.
Lärokurser: Historia 2 t.r., fäderneslandets från Gustaf I—Gustaf III. Valda stycken i läseboken. Geografi 3 t.r. Europas Geografi till Grekland. Afrikas Asiens och Amerikas fysiska.

Tredje klassen.

- Kristendom, 3 t.r. *Läroböcker*: Katekesen och bibl. historien af Bohm.
Lärokurser: Katekesen 3:dje 4:de och 5:te hufvudstyckena. Bibl. historia, repetition af gamla och nya testamentets. Bibelläsning. Valda psalmer.
- Modersmålet 6 t.r. *Läroböcker*: Bjurstens form- och satslära, folkskolans läsebok och Landtmansons exempelbok.
Lärokurser: Form- och satslära. Välläsning. Skriföfningar 2:ne timmar i veckan på lärorummet antingen efter diktamen eller lättare uppsatser och översättningsprof från tyska språket jemte interpunktionsöfningar.
- Tyska språket, 6 t.r. *Läroböcker*: Flachs grammatik, Hauff, Märchen.
Lärokurser: Formläran repeterad samt det viktigaste af syntaxen till adverb. Die Geschichte Almansors, das Märchen vom falschen Prinzen samt der Zwerg Nase 14 sidor. Hvarje fredag 2 timmar skriftliga översättningsprof på lärorummet.

Matematik, 5 tr. *Läroböcker*: Schmidts i Aritmetik och Geometri Wiemer.

Lärokurser: Aritmetik 3 tr. Regula de tri, intresse m. m. samt metersystemet.

Geometri 2 tr. Åskådningsläran tillämpad på planimetriska och stereometriska uppgifter jämte de viktigaste geometriska satserna.

Naturvetenskap, 2 tr. *Läroböcker*: Andersons Botanik. Torins Zoologi.

Lärokurser: Botanik 1 timme. Terminologin till frukten samt sexualsystemet.

100 växter efter floran. Zoologi 1 timme. Däggdjur, fåglar, kräldjur och groddjur.

Historia och Geografi, 5 tr. *Läroböcker*: Odhners lärobok och Alanders läsebok i historien samt Dahms och Erslevs i Geografien.

Lärokurser: Historia 3 tr, fäderneslandets till närvarande tid jämte de viktigaste styckena af läseboken. Geografi 2 tr, Europas samt de öfrige verldsdelarnes fysiska och politiska.

5. Ombyte af läroböcker, Landtmansons exempelbok.

6. Välskrifning har öfvats i 1:ste kl. två timmar, i 2:dre och 3:dje kl. 1 timme i veckan å lärorummet.

7. I teckning har hvarje klass öfvats 1 timme i veckan, hvarvid användts Stuhlmanss ritplanscher.

8. I sång har hvarje klass 1 timme i veckan undervisats i läran om de musikaliska tecknen och öfvats i tonträffning, omvexlande med en-, två- och trestämmiga sånger. En och annan timme hafva alla klasserna deltagit i sammansjungning och dervid företrädevis koralsång.

9. I gymnastik hafva lärjungarne i likhet med föregående år varit fördelade i 2:ne afdelningar, en öfre med de mera försigkomne och en nedre. Öfningarne hafva fortgått en tredjedels timme dagligen med hvarje afdelning och utgjorts dels af fristående gymnastik och dels af marscher, exercis med trägevär och begagnande af de redskap, som förefinnas. Under den varmare årstiden hafva öfningarne stundom företagits i det fria. Dessa öfningar hafva i allmänhet utöfvats ett välgörande inflytande på de deri deltagande. Antalet lärjungar som af läkare befriats från deltagande i öfningarne, och orsakerne dertill visar nedanstående tabell:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r			Summa i öfningarne icke delta- gande lär- jungar	Hela antalet närvarande lärjungar
	allmän svaghet	bräck	Summa		
<i>Vårterminen 1883:</i>					
Under 15 år	1	2	3	3	35
15 år eller deröfver	—	—	—	—	7
Summa	1	2	3	3	42
<i>Höstterminen 1883:</i>					
Under 15 år	2	1	3	3	43
15 år eller deröfver	—	—	—	—	3
Summa	2	1	3	3	46

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjänsteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit på nedanstående sätt fördelade:

v. Rektor *C. O. N. Dahlgren*: 24 timmar i matematik II—III; modersmålet och tyska i II. Skriftliga uppsatser i modersmålet och tyska i II.

Kollega *S. E. B. Högman*: 28 timmar i naturvetenskap I—III; modersmålet och tyska i III; historia och geografi II—III. Skriftliga uppsatser i modersmålet och tyska i III.

v. Kollega *G. Blomqvist*: 28 timmar i kristendom I—III; modersmålet, tyska, historia, geografi, matematik och välläsning I. Svenska skriföfningar i I.

Klassföreståndare: Kollega Högman för 3:dje klass, v. rektor Dahlgren för 2:dre och v. kollega Blomqvist för 1:te klass.

Öfningsläraren *E. Ericsson* i sång 3 timmar.

D:o t. f. fröken Valborg Sjöstedt i teckning och välskrifning 6 timmar.

D:o *S. E. B. Högman* i gymnastik 4 timmar.

11. Sedan f. d. rektorn fil. doktoru Jungmarker afträdt tjänsten och erhållit pension, har undertecknad varit tillförordnad rektor och komminister *G. Blomqvist* v. kollega.

C. Lärjungarne.

15.

Lärjungarnes antal läsåret 1883—1884:

	Höstterminen 1883			Vårterminen 1884		
	Gemensam linie		Summa	Gemensam linie		Summa
	Närvarande	Frånvarande		Närvarande	Frånvarande	
1 klass	19	—	19	21	—	21
2 klass	18	—	18	18	—	18
3 klass	9	—	9	9	—	9
Summa	46	—	46	48	—	48

19. Under höstterminen 1883 har antalet lärjungar, som deltagit i nedannämnde öfningar, ställt sig sålunda:

Klass	Närvarande lärjungar	Lärjungar, som deltagit i		
		Teckning	Sång	Gymnastik
1 klass	19	19	18	18
2 klass	18	18	14	17
3 klass	9	9	7	8
Summa	46	46	39	43

20. Hemlexor hafva för hvarje dag i medeltal gifvits i 1:ste klassen 2, i 2:dre och 3:dje kl. 3 och har det deraf förorsakade dagliga hemarbetet upptagit för lärjungar med medelmåttiga anlag i 1:ste kl. 1 timme samt 2:dre och 3:dje kl. 2 timmar. De skriftliga uppsatserne hafva författats å lärorummet och sålunda icke ingått i hemarbetet.

21. Lärjungarnes helsotillstånd har under läsåret varit godt med undantag deraf, att i början af sistlidne november nära $\frac{1}{4}$ af lärjungarne insjuknade i mässling, som vid samma tid var allmänt gängse här på orten. Läsningen inställdes med anledning häraf den 6 och 7 i nämnde månad för lärorummens renande från smitta medelst chlor. Sjukdomen var af lindrigare art och tillfrisknandet gick temligen fort.

Regements- och stadsläkaren doktor V. Högselius, som undersökt lärjungarnes]kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd, har deröfver meddelat följande uppgift:

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd vid Alingsås allmänna läroverk 1883.

Vårterminen.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofra besvärade af hufvudvärk	Ofra besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt				
3	15	14,4	14	1	—	15	—	1	—	3	—
2	9	13,5	9	—	—	9	—	—	1	1	—
1	18	11,8	16	1	1	16	2	2	3	2	—
Summa	42	—	39	2	1	40	2	3	4	6	—

Höstterminen.

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofra besvärade af hufvudvärk	Ofra besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt				
3	9	13,4	9	—	—	9	—	1	1	—	—
2	18	12,4	16	1	1	15	3	2	2	—	—
1	19	10,5	18	—	1	17	2	2	2	—	—
Summa	46	—	43	1	2	41	5	5	5	—	—

V. Högselius.

22. Antalet af under sistförflutna kalenderår inskrifne, flyttade och från läroverket afgångne lärjungar framgår af följande tabeller:

Vårterminen 1883.

Klass och linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 februari (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	till och med 31 januari från terminens början till terminens slut	från och med 1 februari till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa
	0	1	2	3	4		vid vår- terminens början	vid vör- terminens slut						
1	—	—	—	—	—	18	—	—	—	18	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	9	—	—	—	9	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	15	—	—	—	15	—	9	—	9
Summa	—	—	—	—	—	42	—	—	—	42	—	9	—	9

Höstterminen 1883.

Klass och linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 september (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	till och med 14 september från terminens början till terminens slut	från och med 15 septem- ber till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa
	0	1	2	3	4		vid höst- terminens början	vid vör- terminens slut						
1	—	—	—	—	—	5	—	—	14	19	—	—	—	—
2	—	—	12	—	1	3	13	—	2	18	—	—	—	—
3	—	—	4	—	—	5	4	—	—	9	—	—	—	—
Summa	—	—	16	—	1	13	17	—	16	46	—	—	—	—

23. Af 18 under läsåret inskrifne lärjungar hade 9 förut bevisat folkskola.

25. Under sistförflutna kalenderår hafva följande lärjungar från läroverket afgått, nämligen: från 3:dje klassen efter aflagd godkänd examen till 4:de klassen af allmänt läroverk: Johan Gustaf Axelson, Anders Emil Larsson, August Bernhard Gæbel, John Adolf Dahlberg, Oskar Fredrik Petterson och Anders Fridolf Sahlstrand till yrkena, samt Gunnar Emil Lenander, Knut Valdemar Sandberg och Martin Ivar Sandberg till allmänna läroverk.

26. Vid vårterminens slut utdelades till lärjungarne 60 kr. såsom premier.

27. Vårterminen 1883 voro från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden 15 lärjungar befriade. Från afgift till den förra, men ej till den senare befriades 5 och från den senare men ej till den förra 6 lärjungar. Höstterminen 1883 befriades från båda afgifterne 16, från afgift till materielkassan men icke till byggnadsfonden 7 och från den senare men ej till den förra 5 lärjungar.

Till "ljus- och vedkassan" erlades hvardera terminen 1 krona af hvarje lärjunge och hade denna kassa deraf en inkomst af 42 kronor vårterminen och 46 kronor höstterminen.

D. Undervisningsmateriel.

28. Bibliotheket har ej under året vunnit någon mera nämnvärd tillväxt; men museet har ökats dels genom inköp af uppstoppade foglar m. m., dels genom följande gåfvor:

af doktor G. Berggren 1 hallstämpel.

„ Grosshandlaren J. D. Grönwall i Göteborg 1 albatross, 1 tärna från Söderhavvet samt en sten från jättegryta,

af apotekaren H. Enell en tigerfink,

„ herr B. Andersin en art sores,

„ studer. Swen Olsson Bergsjödal en forntida gaffel,

„ „ John Persson nötväcka och domherre,

„ „ O. Lindberg rödvingetrast,

„ herr N. Gerdtzen frukt af elfenbensväxten,

„ fabrikör O. Olsson messingsdosa med runstaf.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Läroverkets lokal och inredning har under året icke undergått någon förändring.

För ungdomens lekar under rasterne erbjuder sig torget jämte ett närbeläget område å den öppna platsen omkring kyrkan, som för detta ändamål upplåtits.

Eget gymnastikhus finnes ej. För de gymnastiska öfningarne har förhyrts den rymliga salen i det vid pass 1000 fot från staden belägna brunnhuset, hvars omgifningar jemväl lämpa sig för så väl marscher och exercis som fria lekar.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Nedan nämnde till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1883.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	2633,90	381,43	—	3015,33	—	—	3015,33	3015,33
Ljus- och vedkassan .	118,09	165,90	—	283,99	—	172,94	111,05	283,99
Bibl. o. materielkassan	1315,46	333,77	—	1649,23	—	176,02	1473,21	1649,23
Premie- o. fattigkassan	571,62	88,58	—	660,20	—	85,00	575,20	660,20
B.W.Hessles premiefond	2040,00	81,45	—	2121,45	—	72,00	2049,45	2121,45

Materielkassan har fått vidkännas utgifterne för tryckning af årsredogörelsen, brandförsäkringsafgift och annonskostnader till ett sammanlagdt belopp af 66 kronor 65 öre.

32. För underhåll och tillökning af boksamlingen har utgifvits 43 kronor och för undervisningsmaterielen 35 kronor.

Af Lehdahlska stipendiifonden utdelas 10 stipendier af omkring 125 kronor hvardera.

G. **Examina och terminsafslutning.**

34. I närvaro af läroverkets inspektor hölls vid nästlidne vårtermins slut *afgångsexamen* med 9 lärjungar i 3:dje klassen, hvilka alla förklarades ega erforderliga insigter för inträde i 4:de klassen af allmänt läroverk.

Höstterminen afslutades genom examen den 20 december och för vårterminen är examen bestämd att hållas den 6 juni kl. 10—1, hvarefter flyttning förrättas och premieutdelning sker. Slutöfningar i gymnastik och sång ega rum samma dag kl. 5 e. m. Enligt uppdrag af H. H. Eforus får jag vördsamt iubjuda nedan nämde herrar att, jämte läroverkets inspektor, majoren och riddaren L. L. Löwegren öfvervara förestående examen, nämligen: borgmästaren J. O. Bergmark, filos. doktorn M. Chr. Jungmarker, regementsläkaren och riddaren doktor P. V. Högselius, fabriksidkaren och riddaren Charles Hill, rådmannen C. A. Norinder och f. d. skolföreståndaren Bengt Andersin, hvarjämte inbjudas lärjungarnes föräldrar och målsmän, samt en hvar, som med välvilja och deltagande omfattar den offentliga undervisningen.

36. Nästa hösttermin börjas tisdagen den 26 näste augusti.

Alingsås i maj 1884.

C. O. N. Dahlgren.

Enklassiga pedagogien i Ulricehamn.

A. Undervisningen.

a) Terminerna.

Höstterminen tog sin början den 24 augusti och slutade den 19 december.
Vårterminen, som började den 18 januari, kommer att avslutas den 30 maj.

b) Dagliga lärotiden: kl. 7—9, 10—12, 1—2 = 30 timmar i veckan.

c) Läroböcker:

Kristendom: katekesen, Hübner-Eklundhs bibl. historia, sv. psalmboken.

Modersmålet: Sundéns språklära, Alanders läsebok i sv. historien.

Tyska språket: Mathesius' elementarbok, Flachs språklära.

Matematik: Zweigbergks räknebok, Nordlunds räkneöfningsexempel, Bergius' geometri.

Naturlära: Lyttkens' Läran om djuren, Areschougs Läran om växterna.

Sv. historia: Odhners lärobok.

Geografi: Roths d:o.

d) Genomgångna lärokurser.

Äfven detta läsår hafva lärjungarne varit fördelade på tvenne afdelningar, som samtidigt varit tillstädes; och har dervid den ena afdelningen i allmänhet sysselsatts med öfverläsning, medan läraren undervisat den andra.

Nedre afdelningen.

Kristendom. *Katekesen*, $\frac{2}{2}$ timmar i veckan: till andra artikeln;

Biblisk historia, $\frac{2}{2}$ tmr.: 40 berättelser ur gamla testamentet; valda psalmverser.

Modersmålet, $\frac{5}{2}$ tmr.: läsning af berättelser ur nordiska sagohistorien; det viktigaste af form-läran samt af satsläran den enkla satsen och hans delar; rättskrifningslära och en rättskrifningsöfning hvarje vecka.

Tyska språket, $\frac{7}{2}$ tmr: 40 stycken ur elem.-boken jemte dertill hörande delar af språkläran; vokabelläsning och resolutioner.

Matematik, $\frac{5}{2}$ tmr: de fyra räknesätten i hela tal, decimalbråk och sorter samt öfning i hufvudräkning.

Naturlära, $\frac{2}{2}$ tmr: Första och största delen af Andra afdelningen af läran om djuren, omfattande menniskrokroppens byggnad och förrättningar samt typiska djurformer; undersökning af några allmänna värväxter.

Historia och Geografi. *Sv. historia*, $\frac{3}{2}$ tmr: till nyare tiden; *Geografi*, $\frac{2}{2}$ tmr: Gamla världens fysiska samt Sveriges, Norges, Danmarks, Finlands och Rysslands politiska.

Öfre afdelningen.

- Kristendom.* *Katekesen*, $\frac{2}{2}$ tmr: 2:a 3:e och 4:e hufvudstyckena; *Biblisk historia*, $\frac{2}{2}$ tmr: Gamla testamentet fullständigt och 44 berättelser ur nya testamentet; valda psalmverser.
- Modersmålet*, $\frac{5}{2}$ tmr: läsning af berättelser ur Sv. historien; form- och satsläran utförligare; en rättskrifnings- och interpunktionsöfning hvarje vecka.
- Tyska språket*, $\frac{7}{2}$ tmr: Första afdelningen fullständigt och några sidor af den Andra af elem.-boken jemte dertill hörande delar af språkläran; vokabelläsning och resolutioner samt några skriföfningar under vårterminen.
- Matematik.* *Aritmetik*, $\frac{4}{2}$ tmr: bråk och regula de tri samt öfversigt af metriska systemet; *Geografi*, $\frac{1}{2}$ tme: åskådninglära.
- Naturlära*, $\frac{2}{2}$ tmr: däggdjuren och foglarna; Första afdelningen af läran om växterna ("undersökning af fröväxternas yttre organ"); sexual-systemet; undersökning af 30 allmännare växtarter.
- Historia och Geografi.* *Sv. historia*, $\frac{3}{2}$ tmr: till Gustaf III; *Geografi*, $\frac{2}{2}$ tmr: verdensdelarnes fysiska samt Europas politiska fullständigt.
- Intet ombyte af läroböcker har under läsåret förekommit.
I *välskrifning* hafva båda afdelningarna samtidigt öfvats 2 timmar i veckan.

B. Lärare.

Under läsåret tjenstgör undertecknad som ordinarie lärare.

C. Lärjungarne.

- a) Närvarande lärjungar höstterminen: 10; deraf 5 i nedre och 5 i öfre afdelningen.
" " vårterminen: 9, deraf 5 i nedre och 4 i öfre afdelningen.
- b) Hemlexor hafva temligen sparsamt gifvits nedre afdelningens lärjungar; öfre afdelningens hafva dagligen erhållit 2—4, hvilkas öfverläsning torde upptagit omkr. 1—2 timmar. Så mycket den knappa tiden det medgifvit, hafva de mera svårfattliga lexorna förbereds af läraren.
- c) Hvad lärjungarnes helsotillstånd angår har detta hela året varit godt med undantag af en kortare tid sistlidne höst, då skarlakansfeber gick allmänt i staden. De fleste lärjungarne insjuknade då mer eller mindre lindrigt; och såväl med anledning häraf som ock på grund af Helsovårdsnämndens kungörelse måste all undervisning inställas under en tid af 14 dagar.
- d) Vårterminen 1883. Kvarstående lärjungar från föregående år: 7.
Inskrifven: 1.
Afgångne: —
- Höstterminen 1883. Kvarstående lärjungar från föregående termin: 6.
Inskrifne: 4.
Afgångne: 2.
- e) Af de under läsåret inskrifne lärjungarne hafva 2 bevistat folkskola och 2 åtnjutit enskild undervisning.
- f) Vid höstterminens början 1883 afdingo Axel Öfverström utan anmäld afsigt och Axel Anderson till Göteborgs h. allm. läroverk.
- g) Som premier och fattigmedel utdelades vid sistlidne vårtermins slut bland lärjungarne kronor 8,40.
- h) Från afgift till materielkassan har under läsåret 1 lärjunge varit befriad.
Till ljus- och vedkassan har hvarje lärjunge under hvardera terminen erlagt kr. 1,50.

D. Undervisningsmaterielen

har under året ökats med diverse läroböcker.

E. Skollokalen och inredningsmaterielen

äro i oförändradt skick.

F. Ekonomiska förhållanden.

a) Uppgifter om nedan nämnda till pedagogien hörande kassors ställning kalenderåret 1883.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Ljus- och vedkassan	52,41	53,50	—	105,91	—	33,32	72,59	105,91
Bibl.o.materielkassan	98,04	70,50	—	168,54	—	52,36	116,18	168,54
Premie-o.fattigkassan	33,50	17,50	—	51,00	—	8,40	42,60	51,00

b) Under sist förflutna kalenderår hafva utgått för underhåll och tillökning af:

- 1) boksamlingen 26,70.
- 2) den öfriga undervisningsmaterielen 2,25.
- 3) inredningsmaterielen —

G. Examina.

Examen vid höstterminens slut hölls den 19 december. Såsom examensvitneu voro inbjudne, utom pedagogiens inspektor herr kyrkoherden O. Hedén, herrar kontraktsprosten A. Jungner, borgmästaren V. N. Ekenman och kommissionslandtmätaren G. W. Wängström. Årsexamen kommer att förrättas den 30 innevarande maj i närvaro af ofvan nämde herrar.

Nästa läsår är utsatt att börja den 25 instundande augusti kl. 10 f. m.

Ulricehamn i maj 1884.

Oskar Lindkvist.